

ACTIVITEITENVERSLAG 2025

Illustraties: ©MatildeGony_Switchasbl

Foto's: Brusano

Met de steun van de GGC
GEMEENSCHAPPELIJKE GEMEENSCHAPSCOMMISSIE

Een woordje van de directrice

Het is onmogelijk om hier alles te beschrijven wat onze teams, bestuurders en partners het afgelopen jaar hebben meegemaakt, opgebouwd en tot stand gebracht.

Dit activiteitenverslag pretendeert dus niet volledig te zijn, maar wil wel de belangrijkste gebeurtenissen van de afgelopen twaalf maanden weergeven: de uitdagingen waarmee we te maken kregen, de dynamiek die we hebben opgebouwd, de lessen die we hebben geleerd... en de rol die Brusano steeds meer gaat spelen binnen het Brusselse welzijns- en gezondheidslandschap.

2025 heeft bevestigd hoe belangrijk coördinatie, samenwerking en ondersteuning van professionals zijn geworden tegen de achtergrond van toenemende kwetsbaarheid van de doelgroepen en spanningen binnen de diensten.

Daarom zijn we, ondanks de onzekerheden, de weerstand die we soms tegenkwamen en de omvang van het werk dat voor ons ligt, met overtuiging en creativiteit doorgegaan.

Ik wil hier iedereen hartelijk bedanken die elke dag bijdraagt aan het levend houden van die dynamiek.

Achter elke actie, elk overleg, elk begeleid project of elke begeleide situatie schuilt een opmerkelijke collectieve inzet in een bijzonder moeilijke welzijns- en gezondheidscontext.

De kracht van Brusano ligt vooral in die menselijke betrokkenheid, in het vermogen om banden te smeden en koers te houden, zelfs in de meest complexe tijden.

We staan nog maar aan het begin van de weg, maar de basis die we dit jaar samen hebben gelegd, vormt een stevige steun voor de uitdagingen die nog voor ons liggen.

*Bravo aan de teams, bedankt aan de partners.
En laten we vooral op koers blijven. Samen.*

Valentine Musette

Inhoudsopgave

Een woordje van de directrice	3
Brusano, ten dienste van de eerste lijn... en de Brusselse bevolking	5
Ons jaar in een oogopslag	6
Brusano, terugblik op 2025	8
Contacten en vertrouwen opbouwen in een systeem onder druk	
Een bestuursvorm die vanuit het terrein is opgebouwd	
Vertrouwen dat door actie wordt opgebouwd	
Brusano in de praktijk	12
1 Kennis	14
• Zoom op het Thematisch overleg Geestelijke gezondheid	
2 Elkaar beter leren kennen	19
• Zoom op de Opendeurdagen	
3 Coördinatie	22
• Zoom op de eerste lessen van de ‘Bijeenkomsten rond perinatale zorg’	
4 Preventie en gezondheidsbevordering	28
• Zoom op de griepcampagne 2025: een eerste concrete ervaring	
5 Platform voor palliatieve zorg	32
• Begeleiding van het levenseinde: ondersteuning van professionals bij complexe situaties	
Communiceren om de activiteiten van Brusano te verbinden, te waarderen en onder de aandacht te brengen	37
Interne organisatie	39
Het team	
Samenwerkingsgericht bestuur in een complex systeem	
Financiën	
Vooruitzichten 2026	45
Het vertrouwen consolideren, de rol van het mesoniveau en de complementariteit met de andere niveaus stabiliseren en versterken	
Bijlagen	47
• Actieplan voor de zorgzones:	
• Gewestelijk actieplan	
• Actieplan van het Brussels platform voor palliatieve zorg	
• Lijst van de leden en bestuurders	

Brusano, ten dienste van de eerste lijn... en de Brusselse bevolking

Stel je een voetbalwedstrijd voor. Op het veld staan getalenteerde profspelers. Maar... de spelers rennen lukraak over het veld, verzamelen zich op één plek terwijl andere delen van het veld leeg blijven. Niemand weet echt wie het doel verdedigt. Verschillende scheidsrechters fluiten aan weerszijden van het veld zonder met elkaar te communiceren.

Resultaat van de wedstrijd? Veel energie verspild, weinig doelpunten, uitgeputte en gefrustreerde spelers en een teleurgesteld publiek.

Het Brusselse welzijns- en gezondheidszorgsysteem lijkt soms op deze chaotische wedstrijd: professionals met veel praktijkervaring, maar die in veel opzichten nog niet als een goed op elkaar ingespeeld team functioneren. En daar komt Brusano in beeld.

Brusano is een team dat wordt gedreven door een gemeenschappelijke visie: samenwerking tussen de actoren in de welzijns- en gezondheidssector in Brussel versterken om de bevolking een meer samenhangende, doorlopende en toegankelijke begeleiding te bieden. De vereniging werkt samen met en voor eerstelijnsprofessionals uit de welzijns- en gezondheidssector. Ze ondersteunt hen in hun dagelijkse praktijk. Onze ambitie is geleidelijk maar essentieel voor de volksgezondheid: we willen ervoor zorgen dat de actoren verantwoordelijkheid voor de bevolking op zich nemen, d.w.z. gezamenlijk zorg dragen voor de gezondheid en het welzijn van alle mensen die in een bepaald gebied wonen, vanaf hun geboorte tot het einde van hun leven.

Om dat doel te bereiken, hanteren we een territoriale aanpak, waarbij het Brusselse welzijns- en gezondheidssysteem is georganiseerd rond vijf zones die 'zorgzones' worden genoemd. Op die manier kunnen we de specifieke behoeften van de bevolking beter begrijpen, de banden tussen professionals versterken en de acties aanpassen. We zorgen ervoor dat alle actoren (dienstverleners, openbare diensten, verenigingen enz.) hierbij worden betrokken.

Ons jaar in een oogopslag

Opdracht | Kennis

Een beter inzicht krijgen in de behoeften, kwetsbaarheden en ongelijkheden op het vlak van gezondheid in het gebied.

2141 professionals die betrokken zijn bij de monitoring- en observatiefora:

411 bij de Veranderateliers

137 bij het Forum veelbelovende praktijken

792 bij het thematisch overleg

801 bij webinars/de Focus-edities

Producties die ter beschikking werden gesteld van het terrein:

6 Focus-dossiers en 5 bijbehorende repertoria

1 repertorium van hulpbronnen in geestelijke gezondheid doorheen de zorgzones, met in totaal 106 hulpbronnen

5 dossiers 'Feiten & gegevens' over het welzijns- en gezondheidsaanbod in elke zorgzone

2 nummers van het tijdschrift Zinneke, d.w.z. 8 studies, 8 projecten en 16 tools die worden gepresenteerd

2 reviews van wetenschappelijke literatuur

30⁺ meer dan 30 gebiedsdiagnoses in kaart gebracht

Dit heeft geleid tot → de ontwikkeling van een meer gedeelde visie op de behoeften van de bevolking, de kwetsbaarheden en de beschikbare hulpbronnen in de zorgzones.

Opdracht | Elkaar beter leren kennen

Vertrouwen en onderlinge contacten tussen professionals versterken

1885 professionals die betrokken zijn bij initiatieven gericht op onderlinge contacten:

5 opendeurweken:

105 Brus'Info

420 deelnemers

185 organisaties die hun deuren hebben geopend

187 deelnemers aan de workshops inclusieve praktijken

Dit heeft geleid tot → een beter inzicht in de opdracht, expertise en situaties van de verschillende actoren in het gebied en vlottere doorverwijzing en toekomstige samenwerking.

Opdracht | Coördinatie *Toegankelijkheid, continuïteit en samenhang van de trajecten versterken.*

Ingezette initiatieven ter ondersteuning van de coördinatie:

1143 situaties waarbij het Helpdesk-team ondersteuning heeft geboden

7 overeenkomsten over de continuïteit van de psychiatrische zorg die met de ziekenhuizen zijn gesloten

20 bijeenkomsten over perinatale zorg met samenkost van **339** professionals

5 actieve praktijk-gemeenschappen met

10 moderatoren en

70 deelnemers

Dit heeft geleid tot → duurzamere samenwerkingsverbanden tussen de actoren en mogelijkheid om beter in te spelen op complexe situaties of onderbrekingen in zorgtrajecten.

Opdracht | Preventie *Mogelijkheden van inwoners en gemeenschappen vergroten om grip te krijgen hun gezondheid*

Een toenemende territoriale coördinatie rond preventie:

60 dossiers 'Gezondheidspreventie-info' (12 thematische dossiers en talrijke activiteiten in de zorgzones)

220 ontmoetingen rond gezondheidspreventie in de 5 zorgzones

1 darmkankerscreeningscampagne in de proefwijk

5 griepvaccinatiecampagnes in de wijken, uitgerold in de 5 zorgzones

x2 verdubbeling van het aantal uitgevoerde screeningstests in de proefwijk van de darmkankerscreeningcampagne

Dit heeft geleid tot → een versterking van de outreachbenadering en de territoriale coördinatie tussen de actoren van de preventieacties

Brusano, terugblik op 2025

Contacten en vertrouwen opbouwen in een systeem onder druk

Voor Brusano is 2025 het tweede jaar waarin we werken in een context van grote spanningen in de sector.

De pensioenhervorming en vooral de werkloosheidshervorming, waarbij de nadruk steeds meer ligt op activering en controle om mensen snel weer aan het werk te krijgen, de aanscherping van het asiel- en migratiebeleid, de druk op de huurmarkt en het langdurige ontbreken van een Brusselse regering hebben de bestaande kwetsbaarheden nog doen toenemen. Op het terrein melden de teams een toename van bestaansonzekerheid, een groter risico dat mensen geen gebruik maken van hun rechten en een stijging van de sociale ongelijkheid op gezondheidsgebied. Ook de mogelijke gevolgen voor de geestelijke gezondheid van de betrokkenen geven aanleiding tot veel bezorgdheid.

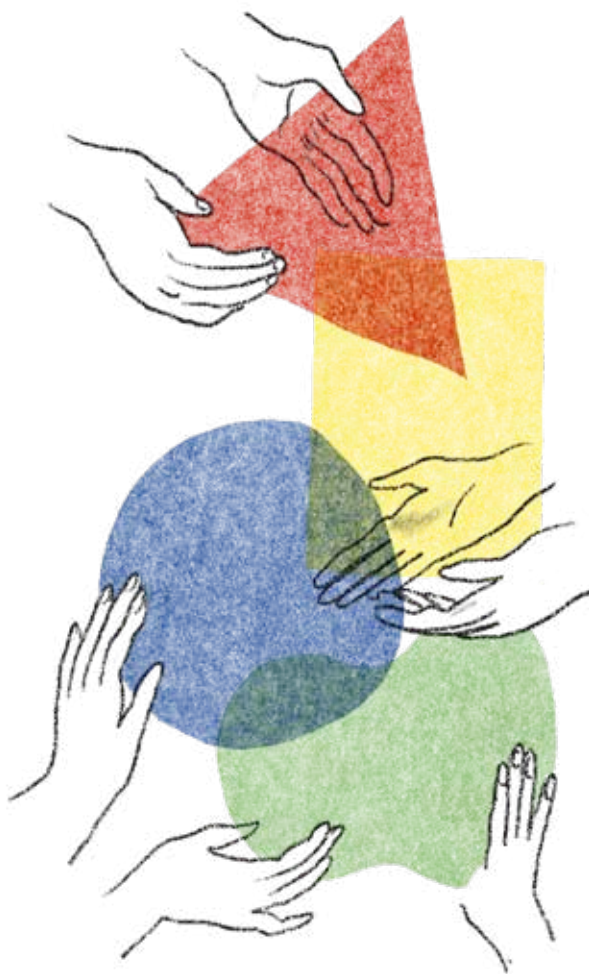
Nu er bespaard moet worden, richten veel diensten en professionals zich op het oplossen van dringende problemen en de continuïteit van hun kernopdracht. Daardoor hebben ze minder ruimte om hun werkwijzen aan te passen of zich in te zetten voor nieuwe initiatieven. Maar net in deze crisistijden is de behoefte aan betere coördinatie het sterkst voelbaar...

Een bestuursvorm die vanuit het terrein is opgebouwd

Het team van Brusano heeft zijn ambitie voortgezet: samenwerken met en voor de actoren in de welzijns- en gezondheidssector om ze beter toe te rusten om aan de behoeften van de bevolking te voldoen.

Een belangrijke uitdaging was het consolideren van de teams door mensen met complementaire profielen samen te brengen, zodat ze het terrein zo goed mogelijk kunnen ondersteunen. Vandaag ligt de kracht van Brusano vooral in de mensen die zich er dagelijks voor inzetten. Het team bestaat uit professionals uit diverse vakgebieden binnen de hulpverlening en de zorg, die kunnen bogen op uiteenlopende praktijkervaring. Omdat deze mensen zelf de beperkingen van het systeem hebben ondervonden, zetten ze zich in om professionals en organisaties te ondersteunen, met als doel hun collectieve slagkracht te vergroten.

Een ander opvallend punt in 2025 was de concrete invoering van participatief bestuur. Zonder de professionals en organisaties uit de welzijns- en gezondheidssector die in het gebied actief zijn, kan er geen duurzame actie worden ondernomen. Zij kennen als geen ander de situatie op het terrein, de behoeften van de doelgroepen en de beperkingen waarmee zij dagelijks te maken hebben. Participatief bestuur is opgezet om beslissingen dichterbij de dagelijkse praktijk te brengen.

Om dit bestuur te kunnen implementeren, moesten er structurele kaders worden ontwikkeld die de uitwisseling en verspreiding van informatie bevorderen:

- overlegfora tussen actoren
- verbindingfuncties tussen zorgzones en met de diverse sectoren
- opstellen van een samenwerkingshandvest
- regelingen voor het delen van kennis en lokaal vastgestelde uitdagingen

Zo werden de werkrichting tijdens het jaar en het actieplan 2026 goedgekeurd door de leden van de Zorgzone Actieraad (ZAR) die in elk van de vijf zorgzones van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest aanwezig waren. Hun beslissingen werden genomen op basis van meerdere aanvullende bronnen:

- bevindingen uit thematisch overleg
- veldwerk in de zorgzones
- gegevens die door de observatoria zijn gegenereerd en uitdagingen die door de gespecialiseerde sectoren worden aangekaart, met name via de Regionale Actieraad.

Naast de vier kernopdrachten van de zorgzones stonden twee belangrijke aandachtspunten centraal bij het bepalen van de acties:

Bevolkingsverantwoordelijkheid

Niet alleen de mensen helpen die bij de diensten aankloppen, maar ook collectief nadenken over de behoeften van de hele bevolking in een bepaald gebied en daarop kunnen inspelen.

Veerkracht van het welzijns- en gezondheidssysteem

De mechanismen versterken waarmee de actoren kunnen reageren op onbekende of complexe situaties. Die veerkracht is belangrijk om zowel te kunnen reageren op de onvoorziene situaties die je dagelijks op het terrein tegenkomt, als op ingrijpende maatschappelijke veranderingen, of die nu plotseling – zoals een pandemie – of geleidelijk gebeuren, zoals de vergrijzing van de bevolking of de toenemende sociale ongelijkheid op gezondheidsgebied.

Vertrouwen dat door actie wordt opgebouwd

Een belangrijke uitdaging voor 2025 was om de geuite behoeften en moeilijkheden om te zetten in concrete, nuttige en haalbare acties. Een uitdaging die we aangaan door voort te bouwen op wat er al is, door goede praktijken te benutten en door te versterken wat versterking nodig heeft.

Door kennis van de gebieden en contacten tussen professionals (die zijn opgebouwd via diverse activiteiten zoals thematisch overleg, opendeurweken, praktijkgemeenschappen enz.) zijn initiatieven ontstaan die inspelen op de specifieke situatie van elke zorgzone:

- ontmoetingscycli rond begeleidingsmaatregelen in geestelijke gezondheidszorg in zorgzone Zuid-Oost;
- een evenement over huisvestingsproblematiek in zorgzone Centrum-West;
- bewustmakingsacties rond HPV-screening en -vaccinatie in zorgzone Noord-Oost;
- inspanningen om het netwerk te versterken ter bestrijding van sociaal isolement in zorgzone Zuid;
- enzovoort.

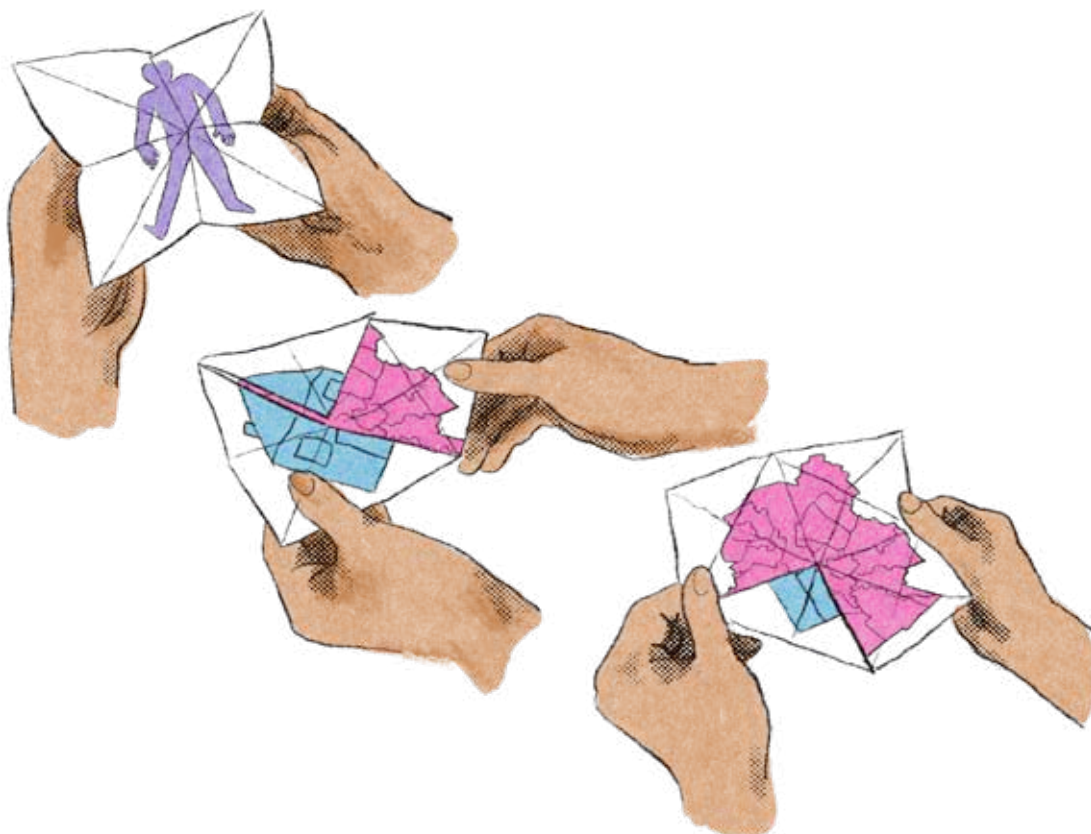

De teams van Brusano zijn niet per project, maar per functie georganiseerd. Hun kracht ligt niet in wat ze afzonderlijk doen, maar in hun vermogen om verschillende actieniveaus te laten samenwerken. Dit nabijheidswerk werd versterkt door het gewestelijke team, dat zich heeft ingezet om de samenwerking met de gewestelijke sectorale actoren te ondersteunen en de kennisuitwisseling over ervaringen op terrein te bevorderen. Het Brussels platform voor palliatieve zorg heeft zich bij deze impuls aangesloten en steunt op de zorgzones om de palliatieve cultuur in de eerste lijn te versterken. De ondersteunende teams bleven op hun beurt alle acties ondersteunen, waardoor de operationele teams zo dicht mogelijk bij hun werkveld konden blijven.

De eerste waargenomen resultaten, kwantitatief of kwalitatief, bevestigen de relevantie van deze aanpak. Bepaalde gecoördineerde preventiemaatregelen in de wijken hebben bijvoorbeeld bijgedragen aan een hoger screeningspercentage voor darmkanker. Op het terrein vertellen professionals vaker dat ze oplossingen voor complexe situaties hebben gevonden dankzij een betere kennis van het beschikbare aanbod en de inzetbare hulpbronnen, of door de steun van het team via de telefonische *helpdesk*.

In de loop van het jaar hebben deze concrete resultaten langzamerhand geleid tot een beter begrip van de bijdrage van het mesoniveau aan de organisatie van de welzijns- en gezondheidszorg en van de rol van de ondersteunende teams van de zorgzones. Daardoor konden de teams van Brusano ook het vertrouwen winnen van de actoren op het terrein. Aan het einde van het jaar richtten steeds meer professionals en partners zich tot de teams om concrete projecten te ondersteunen, zoals de Welzijns-gezondheidskiosk of de uitvoering van de 'Ruimte voor onze rechten'-initiatieven.

Hoewel we nog maar aan het begin van het traject staan en er nog steeds weerstand of onbegrip bestaat, is deze ontwikkeling bemoedigend. Niet alleen omdat ze getuigt van erkenning voor het geleverde werk en de relevantie van de samen met de partners ontwikkelde acties, maar ook en vooral omdat ze wijst op een duidelijker inzicht in de ondersteunende, coördinerende en verbindende rol die Brusano kan spelen ten dienste van het werk op het terrein.

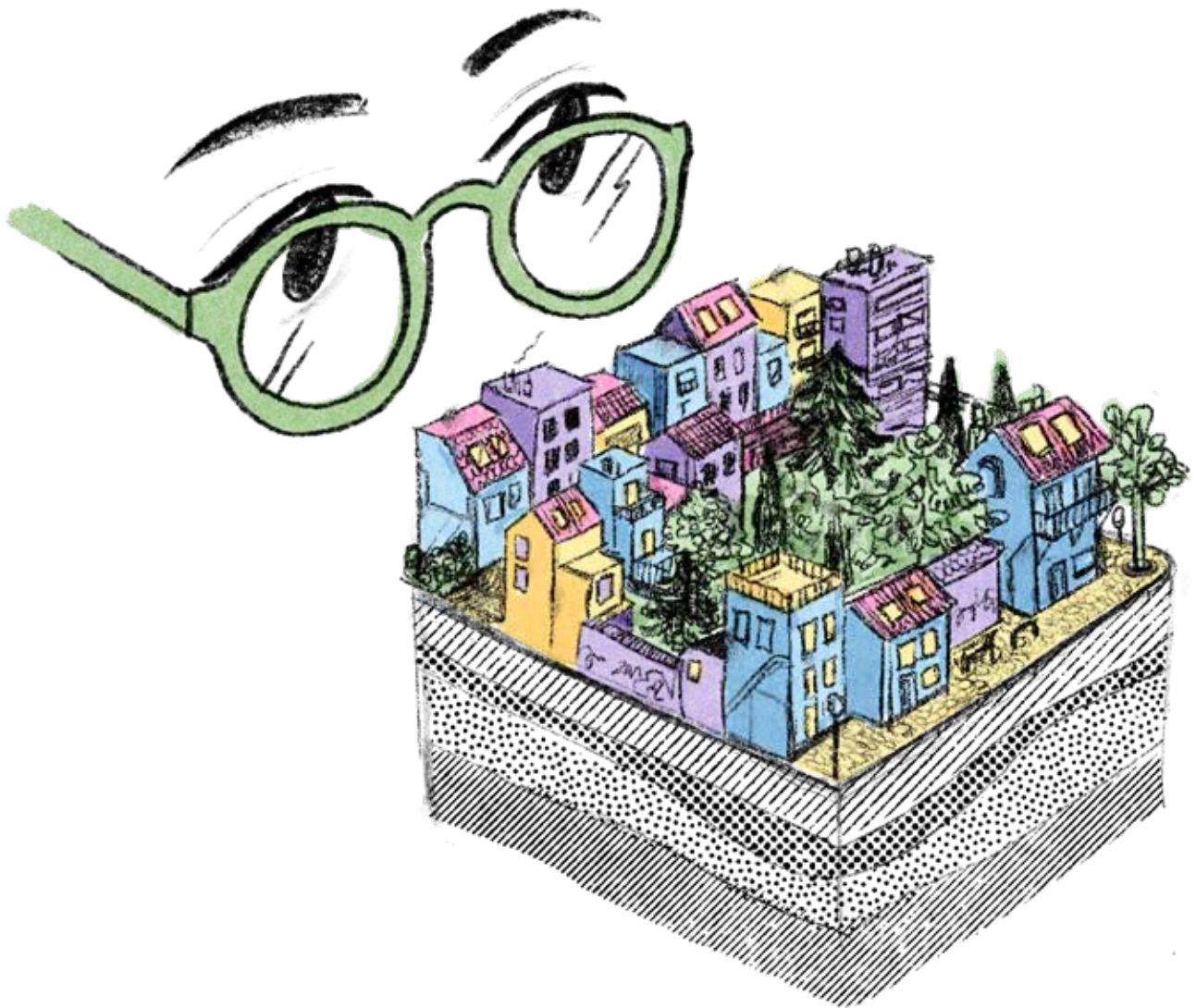

Brusano in de praktijk

Van buitenaf gezien wordt Brusano gekenmerkt door een grote verscheidenheid aan activiteiten: overleg, preventieacties, evenementen rond toegang tot rechten, een platform voor palliatieve zorg enz.

Maar waar dient Brusano eigenlijk voor?

De bestaansreden van Brusano begrijp je niet door de gevoerde acties bij elkaar op te tellen, maar door te kijken hoe deze zich tussen de verschillende niveaus van het systeem ontwikkelen en een coördinerend effect hebben.

Als ondersteunende organisatie voor de ambulante zorg werkt Brusano op 3 niveaus.

Lokaal niveau (5 zorgzones)

‘Kennis verfijnen en actie ondernemen’: nabijheid, aanpassing aan de lokale situatie

- Behoeften in kaart brengen
- Gezamenlijke oplossingen ontwikkelen
- Concrete acties uitvoeren
- De middelen uitbreiden op plaatsen waar mensen ver verwijderd blijven van het hulp- en zorgaanbod

Logica: nabijheid en actie

Transversaal niveau (gewestelijk)

‘Verbinden en leerprocessen bundelen’: afstemming, samenhang, kennisopbouw, contacten met de sectoren

- Verworven kennis verspreiden
- Gemeenschappelijke trends in kaart brengen en structurele veranderingen ondersteunen
- Banden met het gespecialiseerde sectorale aanbod aanhalen

Logica: samenhang en transversaliteit

Gespecialiseerd thematisch niveau (platform palliatieve zorg)

‘De eerstelijns werkers in een specifiek werkveld ondersteunen’: gerichte expertise, verspreiding van werkwijzen, versterking van een specifiek werkveld bij de eerstelijns werkers

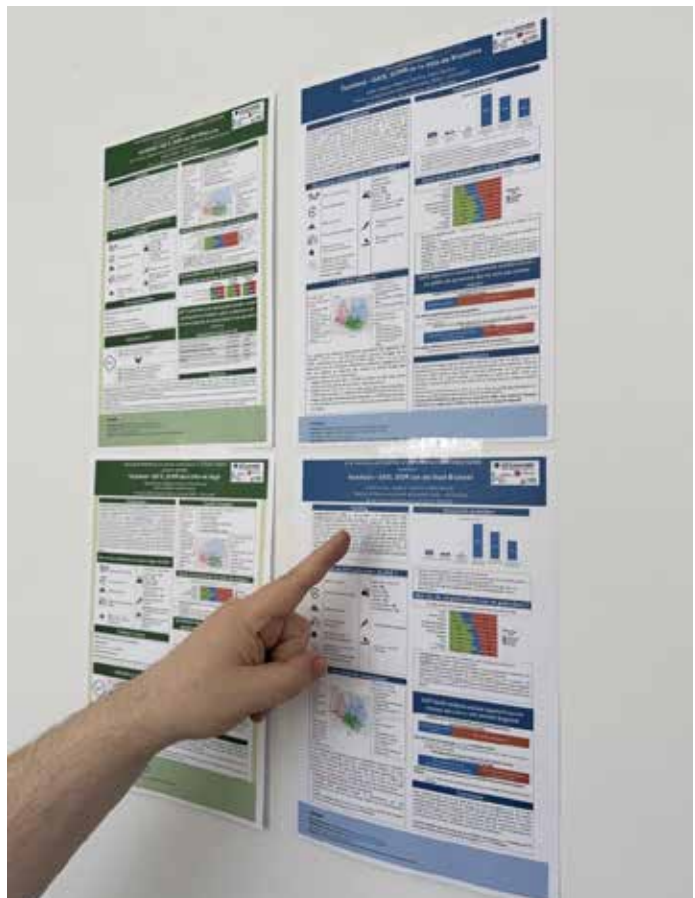
- Een gemeenschappelijke palliatieve cultuur versterken en verspreiden
- Palliatieve zorg en eerstelijns hulp en zorg met elkaar verbinden
- Ondersteuning bieden aan professionals die te maken hebben met uitdagingen rond het levenseinde

Logica: expertise, verspreiding en gerichte ondersteuning

1 | Kennis

Een beter inzicht krijgen in de behoeften, kwetsbaarheden en ongelijkheden op het vlak van gezondheid in het gebied.

Dit houdt in dat we kennis over behoeften, het aanbod, de toegankelijkheid ervan en het gebruik van de diensten centraliseren, organiseren en beschikbaar stellen.

Veranderateliers

Fora waar informatie wordt gedeeld, mensen elkaar leren kennen en samen creëren, om het werkveld te mobiliseren en het veranderingsproces naar een territoriale organisatie te ondersteunen. Van elk atelier is een samenvatting gemaakt.

15

Veranderateliers
(3 per zorgzone),
in februari, juni
en oktober

411

deelnemers,
verdeeld over de
vijf zorgzones

Thematisch overleg Geestelijke gezondheid

Dit zijn fora voor dialoog en reflectie over de uitdagingen van de zorgzone rond geestelijke gezondheid. Het thematisch overleg staat open voor alle welzijns- en gezondheidsactoren en is bedoeld om de behoeften te monitoren, op de hoogte te blijven van de nieuwste ontwikkelingen en aanpassingen op het gebied van aanbod en samenwerking in kaart te brengen. Van elke ontmoeting is een samenvatting gemaakt.

15

bijeenkomsten
(3 per zorgzone)

224

deelnemers,
verdeeld over de
vijf zorgzones

Thematisch overleg Preventie en gezondheidsbevordering

Dit zijn fora voor dialoog en reflectie over de uitdagingen van de zorgzone rond preventie en gezondheidsbevordering. Het thematisch overleg staat open voor alle welzijns- en gezondheidsactoren en is bedoeld om de behoeften te monitoren, op de hoogte te blijven van de nieuwste ontwikkelingen en aanpassingen op het gebied van aanbod en samenwerking in kaart te brengen. Van elke ontmoeting is een samenvatting gemaakt.

15

bijeenkomsten
(3 per zorgzone)

338

deelnemers,
verdeeld over de
vijf zorgzones

Thematisch overleg Verbinding ziekenhuis-ambulante zorg

Dit zijn fora voor dialoog en reflectie over de uitdagingen in de zorgzone die verband houden met de verbinding tussen het ziekenhuis en de ambulante zorg. Het thematisch overleg staat open voor alle welzijns- en gezondheidsactoren en is bedoeld om de behoeften te monitoren, op de hoogte te blijven van de nieuwste ontwikkelingen en aanpassingen op het gebied van aanbod en samenwerking in kaart te brengen. Van elke ontmoeting is een samenvatting gemaakt.

14

bijeenkomsten
per zorgzone (2 of
3 per zorgzone)

230

deelnemers,
verdeeld over de
vijf zorgzones

Focus

De Focus-nummers van Brusano zijn informatiebrochures over welzijns- en gezondheidsbegeleiding. Ze focussen op de bestaande hulp en ondersteuning en gaan vergezeld van een repertorium. Ze worden ook aangeboden als webinars voor professionals.

7

Themadossiers:

- Financiële toegang tot gezondheidszorg - verplichte ziekteverzekering
- Perinatale zorg (pasgeborenen!)
- Geestelijke gezondheid
- Zorgsystemen voor type 2-diabetes
- Thuis leven
- Thuishulp voor personen van 60 jaar of +
- Palliatieve zorg en levenseinde

6

webinars

801

deelnemers

Inventarisatie van opleidingen en ondersteuning over bepaalde prioritaire thema's

Het doel hiervan is om de toegang tot het aanbod van opleidingen en ondersteuning op het gebied van prioritaire thema's op het niveau van de zorgzones te verbeteren.

1

er is een zorgzoneoverschrijdend repertorium opgesteld van ondersteuningsmaatregelen voor professionals op het gebied van **geestelijke gezondheid**.

De tool wordt in het voorjaar van 2026 online geplaatst.

106

in kaart gebrachte hulpbronnen, verdeeld over de vijf zorgzones

Forum veelbelovende praktijken

Dit is overleg op gewestelijk niveau tussen professionals uit de welzijns- en gezondheidssector die geïnteresseerd zijn in de ontwikkeling van interdisciplinaire en interorganisatorische samenwerkingspraktijken om samen de strategische en operationele richtsnoeren voor bepaalde veelbelovende praktijken vast te leggen.

het Forum veelbelovende praktijken vond plaats op 28 januari. Het was gewijd aan **het thema van hulp- en verwijzingslijnen voor professionals uit de welzijns- en gezondheidssector**. Deze bijeenkomst heeft geleid tot het opstellen van een [analyse](#).

137

deelnemers

4

aanwezige voorzieningen (Medimmigrant, BrAP, Centrum voor schuldbemiddeling, Brusano)

Tijdschrift Zinneke

Zinneke is een halfjaarlijks thematisch tijdschrift over de transformatie van de Brusselse welzijns- en gezondheidszorg, dat in 2024 door Brusano werd gelanceerd.

Het tijdschrift wordt naar ongeveer 2500 adressen van professionals of organisaties in de welzijns- en gezondheidssector gestuurd en via nieuwsbrieven op grotere schaal verspreid. Er is een elektronische versie beschikbaar op onze website.

2 nummers verschijnen. *Zinneke #3, lente-zomer 2025 en Zinneke #4, herfst-winter 2025.*

Wat de tijdschriften in de kijker hebben gezet:

8 projecten **8** studies **16** tools

2 Ontcijfering:

- 'De buurt, de basis van de nieuwe welzijns- en gezondheidsorganisatie'
- 'De zorgzones, ten dienste van het terrein'

Terbeschikkingstelling van gegevens

De kennis vergroten van de professionals uit de welzijns- en gezondheidssector in de zorgzone over de kenmerken van de bevolking, de behoeften en het aanbod van welzijns- en gezondheidsvoorzieningen.

De volgende documenten zijn gepresenteerd en verspreid:

- een review van de wetenschappelijke literatuur over het verband tussen sociaal isolement en welzijn-gezondheid
- een review van de wetenschappelijke literatuur over het verband tussen voedselonzeekerheid en welzijn-gezondheid
- een dossier 'Feiten en gegevens: welzijns- en gezondheidsaanbod' voor elk van de vijf zorgzones.

Daarnaast is er op basis van de inventarisatie in een zorgzone een overzicht gemaakt van de diagnoses in dat gebied (31 documenten) om ze ter beschikking te stellen aan professionals.

De pagina 'kennisontwikkeling' op de websites van de vijf zorgzones wordt in 2026 bijgewerkt om diagnoses, analyses en gegevens over de bevolking of het welzijns- en gezondheidsaanbod aan te bieden.

Zoom op het Thematisch overleg Geestelijke gezondheid

Deze bijeenkomsten staan open voor alle professionals uit de welzijns- en gezondheidssector en stimuleren een interdisciplinaire reflectie die wordt geïnspireerd door de diversiteit aan praktijken en situaties op het terrein. Tijdens deze bijeenkomsten kunnen specifieke of opkomende behoeften, interessante initiatieven, veranderingen in het huidige aanbod enz. worden in kaart gebracht.

Zo wordt sectoroverschrijdende kennis op het niveau van een grondgebied aangereikt waarmee we voortdurend de vinger aan de pols houden.

Tijdens de eerste bijeenkomsten over geestelijke gezondheid in 2024 kwamen meerdere vaststellingen tot uiting die in alle zorgzones terugkwamen, én werden specifieke plaatselijke kenmerken aangetroffen die het nut van een territoriale benadering bevestigen (waarmee het werk van de antennes 107 wordt voortgezet).

Een van de belangrijkste uitdagingen is de moeilijkheid om begunstigde doeltreffend door te verwijzen. Dat heeft minder te maken met een gebrek aan informatie dan met onbekendheid met of onvoldoende gebruik van de bestaande hulpbronnen.

Uit de gesprekken bleek dan ook hoe belangrijk het is dat diensten en professionals elkaar beter leren kennen om zo samenwerking en doorverwijzing te bevorderen. Ook de generalistische actoren hebben aangegeven dat ze behoefte hebben aan ondersteuning bij de begeleiding van mensen met psychische problemen. Naast theoretische kennis willen professionals vooral concrete handvaten krijgen om situaties aan te pakken die zich in hun dagelijkse praktijk voordoen. Uit de overlegmomenten is gebleken dat deze zorg in de eerste plaats steunt op fundamentele relationele vaardigheden, zoals luisteren en betrokkenheid.

Deze eerste bijeenkomsten hebben de basis gelegd voor de overlegmomenten die in 2025 werden georganiseerd. Om tegemoet te komen aan de behoeften die de deelnemers hadden geuit, hebben de teams van de verschillende zorgzones de bijeenkomsten rond concrete aandachtspunten opgebouwd.

In zorgzone Zuid-Oost stond 2025 dan ook in het teken van de voorbereiding en de lancering van drie 'speciale' edities van het overleg. Die waren gericht op kennis van de beschikbare hulpvoorzieningen voor geestelijke gezondheidszorg in de zorgzone om vlotter te kunnen doorverwijzen.

2 | Elkaar beter leren kennen

Vertrouwen en onderlinge contacten tussen professionals versterken

De bedoeling is om contacten tussen professionals en sectoroverschrijdende organisaties te bevorderen.

Brus'Info

Dit zijn informatiesessies van ongeveer anderhalf uur op vraag van welzijns- en gezondheidsteams, ambulante organisaties of andere ondersteunende diensten. Ze gaan over de geïntegreerde territoriale welzijns- en gezondheidsorganisatie, de prioritaire thema's die in de Focus-nummers aan bod komen, of onderwerpen rond het levenseinde (euthanasie, palliatieve zorg, wilsverklaringen enz.).

105

Brus'Info-bijeenkomsten
georganiseerd

57

door het
gewestelijke
team

38

door de
zorgzoneteams

10

door het team
van het platform
voor palliatieve
zorg

Opendeurdagen

In elke zorgzone worden jaarlijks opendeurdagen georganiseerd. Actoren kunnen er kennismaken met diensten en professionals uit de welzijns- en gezondheidssector die werkzaam zijn in het gebied.

5

opendeurweken
(één per zorgzone)
georganiseerd

185

organisaties
hebben hun deuren
geopend

420

bezoekers

Workshop Inclusieve praktijken

Deze online workshops worden georganiseerd in samenwerking met BruZEL. Ze staan open voor alle professionals uit de welzijns- en gezondheidssector die willen bijleren en meer vaardigheden willen opdoen in de begeleiding van mensen die moeite hebben om toegang te krijgen tot hulp en zorg.

3

workshops georganiseerd.

6

organisaties hebben bij
deze gelegenheden hun
expertise gedeeld

187

deelnemers

Thema van deze sessies:

- dubbele diagnose (handicap en geestelijke gezondheid)
- steun voor eenoudergezinnen
- steun voor sekswerkers

Zoom op de Opendeurdagen

In 2025 organiseerde elk van de vijf zorgzones een Opendeurweek (5 werkdagen) voor professionals uit de welzijns- en gezondheidssector. Ze werden uitgenodigd om hun deuren open te stellen en/of organisaties te bezoeken. Het doel van deze evenementen is dat de actoren op het terrein elkaar beter leren kennen, zodat er meer mogelijkheden ontstaan voor samenwerking bij de doorverwijzing en begeleiding van begunstigden.

5

opendeurweken

185

organisaties

420

bezoekers

Elkaar leren kennen blijkt een centrale uitdaging te zijn voor de meeste deelnemers die het evaluatieformulier hebben ingevuld. Velen benadrukten hoe moeilijk het is om, in een context waarin men elkaar vooral op afstand spreekt, een concreet beeld te krijgen van de realiteit op het terrein en bepaalde opdrachten grondig te begrijpen. In die context en voor een ruime meerderheid van de deelnemers zorgde deze actie voor een betere kennis van de activiteiten van de bezochte diensten en voor een nauwkeuriger begrip van het werk dat de teams werkelijk doen. Dat geldt zowel voor organisaties die al min of meer bekend zijn als voor andere die tot nu toe nog weinig of niet in beeld waren.

Op basis van deze ervaring zijn er verschillende aandachtspunten vastgesteld, waarmee bij de volgende opendeurdagen (2026) rekening zal worden gehouden. Zo willen we onder andere meer interesse wekken voor bepaalde sectoren, of diensten in kaart brengen die de afgelopen jaren hun deuren nog niet hebben geopend. Andere deelnemende diensten dan de vorige jaren kunnen dan in de kijker worden gezet. Bovendien kunnen minder klassieke activiteiten een inspirerende manier zijn om bezoekers aan te trekken en de ontmoetingen levendiger te maken. Denk bijvoorbeeld aan een meer interactieve rondleiding of bezoekers laten deelnemen aan een activiteit met de begunstigden in plaats van alleen een presentatie van de organisatie of dienst.

Ten slotte zal er speciale aandacht uitgaan naar de complementariteit van deze opendeurdagen met soortgelijke initiatieven die worden georganiseerd op gewestelijk niveau of op heel lokaal niveau, vaak in een specifieke sector.

3 | Coördinatie

Toegankelijkheid, continuïteit en samenhang van de trajecten versterken.

De bedoeling is om concrete hulp en ondersteuning te bieden aan professionals, zodat zij zich beter kunnen organiseren om een billijke toegang tot zorg en de continuïteit van zorgtrajecten te garanderen. Tegelijk wordt gestreefd naar een betere gezondheid van de bevolking, een betere ervaring voor de zorgontvangers, kostenefficiëntie en welzijn van de zorgverleners.

Helpdesk

Een team dat professionals uit de welzijns- en gezondheidssector verwijst naar de hulpbronnen van de zorgzone wanneer ze moeilijkheden ondervinden bij de begeleiding van mensen die in een impasse zitten. In 2025 is het systeem overgeschakeld van één centraal gewestelijk nummer naar vijf meer lokale nummers (één nummer per zorgzone). In dit overgangsjaar is in totaal 1143 keer een beroep gedaan op de Helpdesk.

Tijdens dit overgangsjaar wordt het gewestelijke telefoonnummer nog steeds het vaakst gebeld (56,9%). De overige oproepen zijn gelijkmatig verdeeld over de vijf zorgzones.

5
lijnen

1143
oproepen

Profielen van de bellers (top 3):

- sociaal werkers, 17,8%;
- huisartsen, 12,8%;
- psychologen, 6,9%

Belangrijkste thema's van de oproepen:

- geestelijke gezondheid, 22,3%;
- thuis blijven wonen, 18,1%;
- diabetes, 14,9%;
- palliatieve zorg, 9%.

Praktijkgemeenschappen

Praktijkgemeenschappen zijn lokale interdisciplinaire en intersectorale groepen van professionals die zich herkennen in de specifieke uitoefening van een ondersteunende functie in de welzijns- en gezondheidszorg.

In 2025 volgden twee cycli (van elk 10 bijeenkomsten) elkaar op: einde van de cyclus die in september 2024 in twee zorgzones was opgestart en start van een nieuwe cyclus in september 2025 in elk van de vijf zorgzones.

Elke groep bestaat uit een twaalfstal professionals uit de welzijns- en gezondheidssector, met uiteenlopende achtergronden en beroepen, en wordt geleid door een duo bestaande uit een medewerker van Brusano en een externe partner.

5

nieuwe cycli

10

moderatoren

60

deelnemers

Continuïteit van psychiatrische zorg

Het gaat hierbij over de conventionering van ziekenhuizen die over psychiatrische bedden beschikken om de continuïteit van ambulante zorg voor patiënten na hun ziekenhuisopname te garanderen (ziekenhuisnormen).

7

conventies gesloten met ziekenhuizen in het Brussels Gewest

Outreach-activiteiten opvoeren

Ondersteuning van professionals en evenementen om de toegang van de bevolking tot rechten, hulp en diensten te bevorderen.

In 2025 zijn de teams van de zorgzones, als ondersteuning van de sociale coördinaties, actief begonnen met de voorbereiding van 'Ruimte voor onze rechten!'-evenementen. De eerste daarvan zullen plaatsvinden in het voorjaar van 2026.

Overleg inclusieve praktijken

Overleg tussen generalistische actoren en actoren uit de laagdrempelige sector om goede praktijken te bevorderen, zodat alle actoren hun toegangsdrempel kunnen verlagen en meer inclusieve praktijken toepassen.

In 2025 was de rode draad 'rechtsbijstand en juridische informatie'.

3

bijeenkomsten vonden plaats met bijdragen van diverse deskundige actoren op dit gebied

41

deelnemers

Overleg Buurtprojecten

Overleg om ervaringen te delen over de operationele aspecten van innovatieve projecten in de welzijns- en gezondheidssector, op buurtniveau.

In 2025 werd dit project afgesloten na 6 gesprekken met 'wijkactoren' en het schrijven van een slotnota.

Het Forum veelbelovende praktijken 2027 zal in het teken staan van dit thema.

Perinatale zorg: ondersteuning en begeleiding

Bijeenkomsten rond opsporing, screening en begeleiding van kwetsbare zwangere vrouwen in de zorgzone (interfederaal plan).

Deze bijeenkomsten gaan uit van de specifieke uitdagingen rond perinatale zorg in elke zorgzone. Ze streven ernaar dat deelnemers elkaar beter leren kennen, samenwerken, netwerken en ervaringen delen. Ze dragen ook bij aan een vlottere uitvoering van het perinatale programma bij geïnteresseerde Brusselse actoren uit de welzijns- en gezondheidssector.

20

bijeenkomsten (4 per zorgzone) georganiseerd. Daarbij kwamen generalistische en gespecialiseerde actoren samen om te praten over de begeleiding van kwetsbare zwangere vrouwen.

339

deelnemers aan de bijeenkomsten

Casemanagement

Ontwikkeling van de methode en samenstelling van een gewestelijk team dat deze functie op zich neemt en geleidelijk in de verschillende zorgzones zal worden ingezet.

In 2025 werd een team van 5 casemanagers opgestart. Het team heeft 17 situaties opgevolgd, waarvan er 9 in de loop van het jaar zijn afgesloten. Van de vele situaties die onder de aandacht van Brusano worden gebracht (voornamelijk via de Helpdesk), wordt het overgrote deel behandeld zonder dat er een casemanager aan te pas komt. In andere gevallen is doorverwijzing naar een gespecialiseerd team of een gespecialiseerde casemanager nodig (geestelijke gezondheidszorg, laagdrempelige hulpverlening enz.). De door Brusano gecoördineerde casemanagers komen pas in beeld bij situaties in de 'grijze zones' waarvoor elders geen oplossing is gevonden.

Deze casemanagers werden maandelijks individueel opgevolgd en namen deel aan 8 collectieve supervisiesessies.

5

casemanagers

17

situaties

Zoom op de eerste lessen van de ‘Bijeenkomsten rond perinatale zorg’

De vijf zorgzones van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest organiseren en leiden deze bijeenkomsten die openstaan voor alle professionals uit de welzijns- en gezondheidssector die bij dit thema betrokken zijn. Ze zijn bedoeld om samen na te denken over de uitdagingen rond perinatale zorg, ervaringen uit de praktijk te delen, te stimuleren dat de spelers elkaar beter leren kennen en netwerken, zodat meer kan worden samengewerkt binnen de zorgzone.

Ze dragen ook bij aan een vlottere uitvoering van het interfederale programma rond de ‘eerste 1000 dagen’, ook wel bekend als het ‘programma voor zwangere vrouwen’. Dit plan, dat door de overheid is opgesteld in het kader van het Interfederaal plan voor geïntegreerde zorg, wil de prenatale en postnatale zorg verbeteren door de toegang tot bestaande hulp en zorg te bevorderen en de samenwerking tussen de betrokken partijen te versterken.

Hierbij wordt gebruik gemaakt van de BIB-tool – Born in Belgium – en van vier specifieke verstrekkingen:

- screening van psychosociale kwetsbaarheden;
- persoonlijk prenataal adviesgesprek;
- coördinatie van hulp en zorg;
- multidisciplinair overleg.

In 2025 werden op de 20 bijeenkomsten (4 per zorgzones) verspreid over het hele Brusselse grondgebied 339 professionals uit verschillende beroepen, werkvelden en sectoren geteld. Er kwamen zowel algemene bevindingen als specifieke kenmerken per zorgzone bovendrijven.

Per zorgzone

Tijdens de bijeenkomsten kwamen in de gesprekken specifieke kwetsbaarheden aan het licht, die nauw verband houden met de specifieke territoriale, sociale en economische omstandigheden van elke zorgzone. Hoewel het probleem van ouderlijk en huiselijk geweld in alle zorgzones speelt, komt het op verschillende manieren tot uiting naargelang van de lokale context. Dat geldt ook voor problemen rond huisvesting, financiële onzekerheid of geestelijke gezondheid.

Zorgzone
Noord Oost

Zorgzone Noord-Oost verdiept zich bijvoorbeeld in werk rond verloskundig geweld en uitdagingen die verband houden met de vroege kinderjaren.

Zorgzone
Zuid

Zorgzone Zuid breidt de psychologische ondersteuning gedurende het hele perinatale traject verder uit.

Zorgzone Centrum-West legt de nadruk op kwetsbaarheid en huisvesting.

Zorgzone Noord onderzoekt de rol van welzijnsactoren en de plaats van niet-RIZIV-actoren in het traject van de eerste 1000 dagen.

Ten slotte stimuleert zorgzone Zuid-Oost dat actoren in ziekenhuizen, de ambulante zorg, de welzijns- en de gezondheidssector elkaar leren kennen.

Bepaalde functies van het programma roepen specifieke vragen op naargelang van de zorgzones en de aanwezige professionals. De professionals in zorgzone Noord-Oost tonen bijvoorbeeld een uitgesproken bereidheid om te werken aan geïnformeerde toestemming voor de screeningsfunctie.

Die specifieke kenmerken per zorgzone getuigen van een aanpak die verankerd is in de lokale realiteit en de oplossingen afstemt op de concrete behoeften van gezinnen en de professionals die hen begeleiden.

Transversaal

Deze bijeenkomsten zijn de eerste welzijns- en gezondheidsfora die in Brussel op structurele basis per zorgzone worden georganiseerd en die openstaan voor alle betrokken partijen. Ze komen tegemoet aan een sterke vraag vanuit het terrein.

Ze brengen een grote verscheidenheid aan actoren uit de welzijns- en gezondheidssector samen, maar er is behoefte aan een grotere en duurzame inzet van beroepsgroepen die nu nog ondervertegenwoordigd zijn, zoals huisartsen en gynaecologen. Er moet een evenwicht worden gevonden tussen netwerken, rolverdeling en de uitvoerbaarheid van het programma voor de eerste 1000 dagen.

Uitdagingen op het gebied van coördinatie:

- De timing van bepaalde verstrekkingen aanpassen om beter aan te sluiten bij de praktijk van perinatale opvolging, met name op het vlak van coördinatie en continuïteit van de begeleiding.
- De professionals moeten het programma en de tool nog meer gaan omarmen.
- De toegang tot het BIB-platform en het delen van gegevens blijft beperkt tot professionals met een RIZIV-nummer, wat voor bepaalde niet-RIZIV-professionals een belemmering kan vormen voor samenwerking en toegang tot bepaalde informatie.
- Er is een risico vastgesteld op een aanpak die wordt beïnvloed door financiële belangen, ten koste van de doelstellingen van het programma, waarbij een competitieve mentaliteit ontstaat.

4 | Preventie en gezondheidsbevordering

Mogelijkheden van inwoners en gemeenschappen vergroten om grip te krijgen hun gezondheid

De bedoeling is om lokale actoren en inwoners toe te rusten en te ondersteunen om een positieve gezondheid te bevorderen.

Maandelijks thematische coördinatie in gezondheidspreventie

‘Gezondheidspreventie-info’: maandelijks informatie over een gezondheidsgelateerd thema om de kennis en betrokkenheid van welzijns- en gezondheidsactoren over preventie-uitdagingen te vergroten.

In 2025 zijn er 12 thema's (1 per maand) gepubliceerd op de websites van de zorgzones. Deze thematische dossiers zijn onderverdeeld in twee delen: thematische informatie en activiteiten die in elk gebied (zorgzone) worden georganiseerd.

Gemeenschapsacties voor gezondheidspreventie

De ‘Ontmoetingen rond gezondheidspreventie’ zijn collectieve, lokale en terugkerende preventie-initiatieven (die een algemene aanpak combineren met een thematische aanpak).

In 2025 werden per zorgzone 4 tot 5 locaties geselecteerd, waar een wisselend aantal Ontmoetingen rond gezondheidspreventie werd georganiseerd (meestal maandelijks). Er is een evaluatie gemaakt van de factoren die de uitvoering van deze actie bevorderen of belemmeren. De lessen die hieruit zijn getrokken, zullen vanaf 2026 leiden tot meer flexibiliteit in de organisatievormen (partnerschappen, frequentie enz.) van deze ontmoetingen.

220

ontmoetingen rond gezondheids-
preventie (verdeeld over 5 zorgzones)

Wijkcampagnes

De preventiecampagnes in bepaalde wijken van het Brussels Gewest, die als prioritair zijn aangemerkt, worden opgevoerd.

2025 was een proefjaar voor deze actie.

- Er is één bewustmakingscampagne voor darmkankerscreening gevoerd in een wijk in zorgzone Noord-Oost (maart), met zeer positieve resultaten (het aantal uitgevoerde tests in deze wijk is verdubbeld ten opzichte van het voorgaande jaar).
- In de vijf zorgzones werd een bewustmakingscampagne over griepvaccinatie gevoerd (november).

5

in 2025 aangewezen prioritaire wijken

Zoom op de griepcampagne 2025: een eerste concrete ervaring

Brusano heeft in november 2025 een eerste bewustmakingscampagne rond griepvaccinatie gevoerd. Al haar teams (zorgzones, gewest, communicatie, wetenschappelijke ondersteuning) waren erbij betrokken.

Op basis van de principes van proportioneel universalisme (actie voor iedereen, maar meer middelen inzetten waar de behoeften het grootst zijn) zette deze campagne

in bepaalde wijken die als prioritair waren aangemerkt, de preventieboodschappen van Vivalis meer in de verf. Het doel daarvan is de bereidheid tot griepvaccinatie te verhogen bij een doelgroep die door de gewestelijke autoriteiten en instanties was vastgesteld. Aan de professionals werd gevraagd om de boodschap uit te dragen en de informatie te verspreiden, de bewoners door te verwijzen en, waar mogelijk, de toegang tot vaccinatie concreet te vergemakkelijken, met name via de apotheken.

Deze eerste editie groeide al snel uit tot een gezamenlijk leerproces. We moesten de strategie gaandeweg uitwerken: doelstellingen verduidelijken, doelgroepen bepalen, wijken selecteren op basis van gegevens, partners mobiliseren en handige tools maken voor de teams op het terrein. Het gewestelijke team coördineerde de samenwerking met de gewestelijke spelers (Vivalis, VGC, BruZEL enz.), terwijl de zorgzoneteams op het terrein in de vijf geselecteerde wijken aan de slag gingen.

Er waren heel wat uitdagingen. De doelgroepen waren in het begin niet duidelijk genoeg afgebakend: moesten we ons richten op 65-plussers, risicogroepen, professionals, laagdrempelige doelgroepen of de algemene bevolking? De gegevens die nodig waren om de prioritaire wijken te selecteren, kwamen te laat binnen om de selectie daadwerkelijk te kunnen sturen, waardoor de teams zich op andere, soms meer indirecte gegevens moesten baseren. Het beschikbare materiaal (tools) was soms te tekstueel, bevatte te weinig beeldmateriaal, was niet altijd tweetalig of niet afgestemd op gezondheidsgesletterdheid. De teams kregen ook te maken met vaccinatietwijfel en antivaccinatie-retoriek, en waren soms niet toegerust om op ongerustheid of negatieve verhalen in te spelen.

Uit de kwantitatieve resultaten blijkt een algemene stijging van de vaccinverdeling in het Brussels Gewest en in de betrokken gemeenten. Maar deze evolutie kan niet rechtstreeks worden toegeschreven aan de acties die in de wijken zijn gevoerd.

De belangrijkste impact ligt elders: in het opzetten van nieuwe partnerschappen, het versterken van de band met lokale actoren, het testen van gezamenlijke boodschappen en een beter begrip van wat een territoriale preventiecampagne inhoudt.

Deze campagne heeft dus vooral geholpen om duidelijk te maken wat er nodig is om volgende griepcampagne en, in bredere zin, toekomstige preventiecampagnes te doen slagen.

Zo bleek dat de meest succesvolle acties voortbouwden op bestaande locaties en impulsen: alfabetiseringscursussen of cursussen Frans als vreemde taal, buurthuizen, drukbezochte plekken zoals markten, en vertrouwde ruimtes die de bewoners al bezochten. Bovendien werkt het overbrengen van preventie-informatie het beste wanneer dit gebeurt tijdens een ontmoeting, een gesprek of een praktische activiteit.

Op operationeel vlak moeten toekomstige campagnes gebruikmaken van kwantitatieve gegevens die eerder beschikbaar zijn, de doelgroepen en de kernboodschappen nauwkeuriger omschrijven, gemeenschappelijk promotiemateriaal van hoge kwaliteit produceren en de rolverdeling tussen Brusano, de overheidsinstanties en de gewestelijke actoren verduidelijken.

5 | Platform voor palliatieve zorg

Brusano oefent de opdrachten van het Brussels platform voor palliatieve zorg uit.

Het jaar 2025 betekende een keerpunt in de positionering van dit platform, dat zich voortaan nadrukkelijker richt op generalistische zorgverleners en eerstelijnswerkers.

Concreet draait deze rol als platform om verschillende specifieke acties.

Inventarisatie van opleidingen rond palliatieve zorg

Dit werk is bedoeld om de toegang tot het opleidings- en ondersteuningsaanbod rond het levenseinde te verbeteren. In 2025 is de inventarisatie van opleidingen in palliatieve zorg bijgewerkt.

De lancering en verspreiding ervan staan gepland voor 2026.

Psychologische ondersteuning voor situaties rond het levenseinde

Het gaat om individuele psychologische begeleiding van patiënten en/of hun naasten, en om praatgroepen die in samenwerking met de tweedelijns teams voor palliatieve zorg worden aangeboden aan professionals die te maken hebben met complexe en problematische situaties rond het levenseinde.

96

individuele
begeleidingen

356

bezoeken

4

groeps-
begeleidingen

Opleiding van vrijwilligers in de palliatieve zorg

Het Platform zorgt voor basisopleiding en bijscholing voor (toekomstige) vrijwilligers in de palliatieve zorg en organiseert werkgroepen voor vrijwilligers en hun leidinggevend.

16

opleidingsdagen

28

opgeleide
vrijwilligers

2

groepen
leidinggevend
hebben bijscholing
gevolgd

1

groepen vrijwilligers
hebben bijscholing
gevolgd

Overeenkomsten en overleg in RVT/ROB

De ondersteuning van rust- en verzorgingstehuizen (RVT) en rustoorden voor bejaarden (ROB) in het kader van palliatieve en levenseindezorg maakt deel uit van de werkzaamheden van het Platform. Dat gebeurt via de conventionering die toegang biedt tot erkenning en begeleiding van referenten palliatieve zorg binnen deze instellingen.

80

deelnemers aan
de werkgroepen
'Referenten palliatieve
zorg in RVT en ROB' die
in de zorgzones werden
georganiseerd

27

overeenkomsten
werden
ondertekend

Reflectieochtend

In januari 2026 werd een reflectieochtend georganiseerd voor een multidisciplinair publiek om het bewustzijn rond palliatieve zorg te vergroten en goede praktijken te verspreiden onder alle betrokken professionals uit de welzijns- en gezondheidssector. Het thema was: **‘Levensende bespreekbaar maken in de beroepen van de welzijns- en gezondheidssector’**.

Dit uitverkochte evenement trok 120 deelnemers met zeer uiteenlopende achtergronden, wat – voor zover dat nog nodig is – aantoont hoe belangrijk dit onderwerp binnen de sector is.

120

deelnemers

Informatie over vragen rond levensende in de zorgzones

Het Platform is trouw aan de transversale aanpak die Brusano zo na aan het hart ligt en heeft zich daarom ingezet om via de zorgzones vragen rond levensende te integreren in de praktijk van professionals uit de welzijns- en gezondheidssector.

5

5 interventies over het levensende in het kader van de Veranderateliers

Kairos

Dit thematische tijdschrift, dat lange tijd gericht was op ‘palliatieve zorg’, heeft een ingrijpende make-over ondergaan en richt zich nu op het verspreiden van de ‘palliatieve cultuur’ binnen de welzijns- en gezondheidssector als geheel.

In 2025 werd er nagedacht over de doelstellingen, de doelgroep en de inhoud van deze nieuwe Kairos. Er werd een nieuwe lay-out ontworpen, de onderwerpen voor het volgende nummer werden gekozen en de eerste artikelen werden geschreven.

De publicatie van het eerste nummer van de nieuwe opzet staat gepland voor het voorjaar van 2026...

Palliatieve cel

Dit is een proefproject ter ondersteuning van de oprichting van palliatieve cellen in rust- en verzorgingstehuizen.

In 2025 werd een RVT geselecteerd. Er werden diverse workshops georganiseerd om de oprichting van de palliatieve cel en het opstellen van een actieplan voor de laatste levensfase te ondersteunen.

1

proefproject voor een palliatieve cel

Begeleiding van het levenseinde: ondersteuning van professionals bij complexe situaties

In 2025 zette Brusano zijn werk voort om professionals uit de welzijns- en gezondheidssector te ondersteunen die te maken hebben met de uitdagingen rond het levenseinde. Een opdracht die in Brussel een bijzondere dimensie krijgt: het Gewest is namelijk het enige in het land waar het Platform voor palliatieve zorg is geïntegreerd in een bredere structuur ter ondersteuning van de eerstelijnszorg. Die aanpak maakt het mogelijk om bruggen te slaan tussen de teams die gespecialiseerd zijn in palliatieve zorg en alle actoren op het terrein – huisartsen, maatschappelijk werkers, wijkgezondheidscentra, RH/ROB, apothekers, thuishulpdiensten enz. – die mensen dagelijks begeleiden.

Een van de belangrijkste bevindingen blijft dat palliatieve zorg vaak te laat in het traject wordt ingezet. Voor velen blijft de term geassocieerd met een idee van opgeven en/of de onmiddellijke nabijheid van de dood. Dat beeld remt gesprekken over vroegtijdige zorgplanning af, zowel bij de begunstigden als bij sommige professionals. Veel eerstelijns werkers geven bovendien aan dat ze zich niet voldoende toegerust of bevoegd voelen om gevoelige kwesties aan te kaarten die verband houden met het levenseinde, de wensen van mensen of wilsverklaringen.

Vanuit die vaststellingen fungeert Brusano vooral als facilitator en verspreider van de palliatieve cultuur. Het doel is om de begeleiding aan het levenseinde toegankelijker te maken, er eerder aandacht aan te besteden en meer rekening te houden met de keuzes van de betrokkenen.

Concreet betekent dit dat er tools voor professionals worden ontwikkeld en verspreid: praktische handleidingen, brochures en informatie over de beschikbare ondersteuning voor mensen, hun naasten en de teams in het veld. Deze hulpbronnen worden binnen de instellingen verspreid tijdens bijeenkomsten en werkgroepen, en zijn ook online beschikbaar.

Het webinar (Focus Live) van 28 maart 2025 trok 150 deelnemers die zich verdiepten in wilsverklaringen, palliatieve zorg, het wettelijk kader en de concrete hulpbronnen die in Brussel beschikbaar zijn. Dat soort momenten maakt het mogelijk om vaak complexe onderwerpen op een praktische en toegankelijke manier te bespreken, en tegelijkertijd een gemeenschappelijke cultuur tussen sectoren te bevorderen.

Brusano heeft ook steeds meer voorlichtings- en bewustmakingssessies georganiseerd op werkplekken: wijkgezondheidscentra, RH/ROB, groepen huisartsen (LOK), apotheken of sociale diensten. Die fora verankeren de gesprekken in de praktijk en openen de dialoog over onderwerpen die soms nog steeds taboe zijn. Wanneer er behoefte ontstaat aan meer specifieke opleidingen, worden de teams doorverwezen naar gespecialiseerde opleidingsinstanties.

In sommige situaties is ook meer menselijke en emotionele steun nodig. Wanneer een team met een bijzonder moeilijke situatie te maken krijgt, bijvoorbeeld rond een verzoek om euthanasie of een complexe begeleidingssituatie, kan Brusano praatgroepen opzetten die worden begeleid door klinisch psychologen. In die fora kunnen professionals hun vragen, emoties en moeilijkheden delen in een veilige groepsomgeving.

De structurele problemen blijven echter aanzienlijk. Thuis blijven wonen aan het levenseinde stuit vaak op een tekort aan beschikbare artsen voor huisbezoeken, op coördinatieproblemen tussen de verschillende zorgverleners en op een toenemende druk op de gespecialiseerde teams voor palliatieve zorg. Ook naasten raken vaak uitgeput, omdat er geen tussenoplossingen zijn voor respijt of tijdelijke opvang. Het gebrek aan voorzieningen voor middle care – die het midden houden tussen een ziekenhuis en een rusthuis – blijkt vandaag een belangrijke belemmering te zijn voor een menselijkere en duurzamere zorg.

In een Brusselse context die gekenmerkt wordt door een grote culturele, taalkundige en religieuze diversiteit, zet Brusano zich ook in om de toegankelijkheid en de aanpassing van de werkwijzen te verbeteren. In ethische reflectiefora kunnen professionals van gedachten wisselen over hoe de dood en het levenseinde in verschillende culturele contexten worden gezien. Samenwerkingsverbanden met diensten voor sociaal tolken en interculturele bemiddeling bieden ook ondersteuning aan teams die te maken hebben met taal- of culturele barrières.

Los van de tools en voorzieningen werpt dit werk een licht op een fundamentele uitdaging: de werkwijzen geleidelijk veranderen zodat vragen rond het levenseinde eerder, serener en meer gezamenlijk worden besproken.

Communiceren om de activiteiten van Brusano te verbinden, te waarderen en onder de aandacht te brengen

Na twee jaar waarin de zorgzones zijn opgezet, met vallen en opstaan, geleerde lessen en gezamenlijke reflecties, moeten we constateren dat er nog een aanzienlijke uitdaging voor ons ligt. We moeten ons extra inspannen om de impact van dit werk op het terrein en de praktijken beter in beeld te brengen.

Naast de cijfers en resultaten is het ook (vooral?) het verhaal achter die cijfers dat het verdient om zichtbaar te worden gemaakt: een verhaal van voortdurend experimenteren en vragen die rijzen rond de uitdagingen waaraan de vzw werkt, dynamisme van de teams en samenwerking met een grote verscheidenheid aan actoren, logica achter een activiteit en redenen achter bepaalde keuzes, impact op praktijken en inwoners, hindernissen die we ervaren en aanpassingen die we doen enz. Deze zichtbaarheid is belangrijk om het werk van de vzw te begrijpen.

Deze beweging is in volle gang en wordt gevolgd door alle teams van Brusano. Om dit te ondersteunen staat het communicatieteam klaar om de zeven operationele teams, maar ook de organisatie als geheel te ondersteunen. Hun aanpak is transversaal. Enerzijds wordt de activiteit onder de aandacht gebracht en anderzijds wordt gefocust op de ontwikkeling van het systeem naar een territoriale organisatie en de meerwaarde daarvan.

Met zijn output helpt het communicatieteam om soms ingewikkelde processen begrijpelijk te maken, initiatieven met elkaar te verbinden en de algehele samenhang van de vereniging te versterken.

Het communicatieteam werkt nauw samen met de andere teams om inhoud te produceren die is afgestemd op de behoeften en de doelgroepen. Wat ze doen is heel divers en vraagt om technische, redactionele en creatieve vaardigheden met één gemeenschappelijk doel: laten zien wat er dagelijks wordt opgebouwd.

Een kort, niet-uitputtend overzicht van deze bijdrage in 2025:

11 websites die voortdurend worden voorzien van nieuwe inhoud en verbeterd, naarmate de projecten en de behoeften van de teams veranderen.

1

website Brusano

5

websites zorgzones

5

websites opendeurdagen

<https://opendeurdagen.brussels>

288

nieuws dat op de websites
wordt gepubliceerd

177

nieuws uit de sector dat op websites
wordt gepubliceerd

Deze webdynamiek ging gepaard met een aanzienlijke toename van het aantal bezoeken aan de verschillende websites:

www.brusano.brussels +13%
www.zorgzone-zuid.brussels +81%
www.zorgzone-zuid-oost.brussels + 104%
www.zorgzone-noord.brussels +74%
www.zorgzone-noord-oost.brussels +132%
www.zorgzone-centrum-west.brussels +154%

67 nieuwsbrieven

103 uitnodigingen voor door de teams georganiseerde activiteiten (overleg, ontmoetingen, reflectieochtenden enz.) gericht aan 14.605 contactpersonen, verdeeld in verschillende lijsten in overeenstemming met de AVG-verordening en volgens de interesses van de betrokkenen.
Een gemiddeld openingspercentage van 39,2%, wat concreet betekent dat deze e-mails 99.886 keer zijn geopend.

Sociale media (LinkedIn en Facebook) worden sinds mei 2025 (weer) actief ingezet, met een toename in bereik en betrokkenheid, wat het belang van deze kanalen in de algemene zichtbaarheidsstrategie bevestigt.

Enkele cijfers van LinkedIn:

130
posts

877
likes

40.450
impressies

475
nieuwe abonnees

100% producties in het Frans en Nederlands. Technische vaardigheden – maar dat is niet alles! – en ook diverse vaardigheden: tekstschrijven, grafisch ontwerp, illustratie, creativiteit ... ten dienste van een visie.

Ten slotte zijn er in 2025 **twee nummers van het thematijschrift ZINNEKE** verschenen, die zijn gedrukt en verspreid, onder meer per post, naar 2.044 adressen.

Los van de cijfers wordt hiermee de opdracht van het communicatieteam bevestigd: het communiceert niet om te communiceren. Het team zet zich in om initiatieven zichtbaar te maken, samenwerking te bevorderen, informatieverbreiding te ondersteunen en de collectieve dynamiek te versterken waarin Brusano de professionals uit de Brusselse welzijns- en gezondheidszorg wil betrekken.

Interne organisatie

Het team

De grootste troef van Brusano zijn de mensen die er deel van uitmaken. Na een eerste jaar waarin we ons hebben gericht op het opzetten van de teams, de infrastructuur en de opdrachten, stond 2025 in het teken van de consolidatie van de organisatiestructuur en de ontwikkeling van de vaardigheden die nodig zijn om onze ambities waar te maken.

Op 31 december 2025 telde de vzw 60 medewerkers. In de loop van het jaar zijn er 16 nieuwe mensen bij de organisatie gekomen, terwijl 9 medewerkers de organisatie hebben verlaten. Deze bewegingen zijn zowel een teken van de geleidelijke groei van de organisatie als van de aanpassingen die inherent zijn aan een organisatie die nog in opbouw is.

De kracht van Brusano kan echter niet worden teruggebracht tot de som van zeven operationele teams en twee ondersteunende teams. Die kracht zit vooral in een manier van werken die is gebaseerd op voortdurende interacties tussen functies, vakgebieden en actieniveaus. De uitdagingen waarmee de welzijns- en gezondheidssector wordt geconfronteerd, vragen om gezamenlijke oplossingen die de traditionele organisatorische grenzen overschrijden. Die systeemgerichte benadering is vandaag een van de belangrijkste kenmerken van de werking van de vzw.

Gedurende het jaar hebben de teams hun professionalisering voortgezet om de transformatie van het Brusselse welzijns- en gezondheidssysteem beter te kunnen begeleiden. Vanuit dat perspectief is er een gezamenlijke opleiding over het faciliteren

van vergaderingen georganiseerd voor alle operationele teams. Die investering is bedoeld om de kwaliteit te verbeteren van de overleg-, animatie- en co-constructiefora die de kern vormen van veel van Brusano's activiteiten.

Welzijn op het werk is het hele jaar door een belangrijk aandachtspunt gebleven. In een context die gekenmerkt wordt door de stijgende complexiteit van de situaties op het terrein, de toename van de activiteiten en de lopende organisatorische veranderingen, bleek het essentieel om extra aandacht te blijven besteden aan de arbeidsomstandigheden, de ondersteuning van de teams en het behoud van een omgeving die het duurzame engagement van de medewerkers bevordert.

Die aandacht voor zowel de ontwikkeling van vaardigheden, de samenwerking tussen teams als het welzijn van mensen is een belangrijke hefboom waarmee Brusano haar opdracht ter ondersteuning van de welzijns- en gezondheidssector kan voortzetten en haar slagkracht kan versterken om toekomstige uitdagingen aan te gaan.

Samenwerkingsgericht bestuur in een complex systeem

Brusano is een privaatrechtelijke vereniging zonder winstoogmerk (vzw). Net als elke vzw beschikt zij over een **algemene vergadering (zie bijlage)** en een **bestuursorgaan** die de vereniging beheren, toezien op de naleving van haar maatschappelijk belang en de uitvoering garanderen van de opdrachten die haar door de overheid zijn toevertrouwd.

Het bijzondere aan dit bestuursmodel is de diversiteit van de vertegenwoordigde actoren. De bestuurders zijn afkomstig uit de belangrijkste sectoren van de Brusselse welzijns- en gezondheidszorg: zorgverleners (huisartsen, apothekers, ergotherapeuten, maatschappelijk werkers), ziekenfondsen, lokale overheidsdiensten, de verenigingssector, ziekenhuizen en woonzorgcentra, en palliatieve zorg.

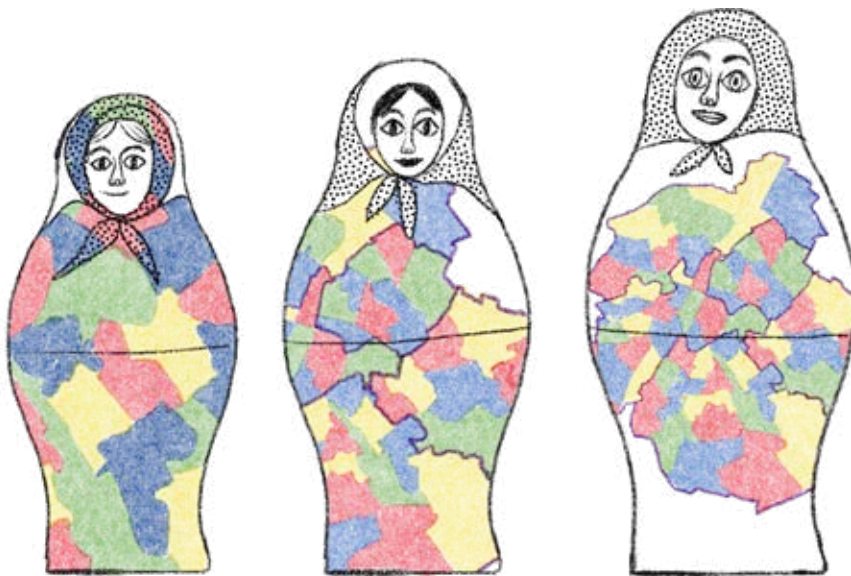
Als gesubsidieerde vzw werkt Brusano binnen een strikt controlekader. In een **beheersovereenkomst** die met Vivalis is gesloten en door de regering is goedgekeurd, worden de opdrachten van de vereniging en de wederzijdse verbintenissen vastgelegd. Regeringscommissarissen, die zijn aangesteld door de bevoegde Brusselse autoriteiten op het gebied van gezondheidszorg en sociale zaken, nemen deel aan bestuursvergaderingen om toe te zien op een deugdelijk financieel beheer, goed bestuur en een correcte uitvoering van de toevertrouwde taken. Er is ook een begeleidingscommissie waarin Brusano en de toezichthoudende overheden zitting hebben om de opdrachten en de beheersovereenkomsten op te volgen.

De legitimiteit van Brusano berust echter niet alleen op haar institutionele kader. De vereniging valt onder de voogdij van de GGC, terwijl de actoren afhankelijk zijn van verschillende bestuursniveaus, financieringen en regelgevende kaders (federaal, Cocof, VGC, Iriscare, gespecialiseerde sectoren enz.).

Brusano is geen extra toezichthoudende overheid, verstrekt geen financiering aan actoren en houdt geen toezicht op hun praktijken. Haar rol bestaat erin een neutraal samenwerkingsplatform op te zetten en haar legitimiteit bij actoren is dan ook vooral gebaseerd op haar concrete nut.

Bij Brusano steunt het bestuur ook op een sterke **participatieve dimensie**. Op het niveau van de zorgzones brengen de Zorgzone Actieraden (ZAR) professionals uit de praktijk samen die de maatregelen in het gebied volgen en sturen.

Deze adviezen kunnen zowel gebaseerd zijn op kwantitatieve gegevens (ook wel 'harde' gegevens genoemd) die afkomstig zijn van observatoria, als op kwalitatieve gegevens (ook wel 'zachte' gegevens genoemd) die afkomstig zijn uit de praktijk en thematische overlegmomenten. Door die aanpak kunnen de ervaringen van professionals en inwoners worden gecombineerd met de kennis van organisaties die over gegevens beschikken die nuttig zijn voor beslissingen en actieprioriteiten.

Om deze kennisuitwisseling, de burgerparticipatie en de gemeenschapsactie te versterken, steunt Brusano ook op verschillende sectoroverschrijdende werkgroepen waarin partners zijn verenigd die gegevens produceren of gebruiken en expertise hebben op het gebied van gezondheidsbevordering.

Het team van Brusano speelt een cruciale rol bij het verspreiden en op elkaar afstemmen van informatie tussen de verschillende fora: thematisch overleg, Zorgzone Actieraden en de Regionale Actieraad. Het team zorgt voor transparantie in de uitwisselingen, geeft bevindingen door en deelt ervaringen tussen gebieden en sectoren.

Door deze doorstroming kunnen de gewestelijke teams en het platform voor palliatieve zorg acties ontwikkelen die een aanvulling vormen op die van de zorgzones, terwijl de zorgzones rekening kunnen houden met de specifieke behoeften van de doelgroepen en de gespecialiseerde sectorale actoren.

Die aanpak bevordert een dynamische en evoluerende werking van het systeem. Hierdoor kunnen niet alleen de actoren worden gecoördineerd, maar kunnen de acties ook geleidelijk worden aangepast aan de situatie op het terrein en aan veranderende behoeften. Het doel is dan ook om het aanpassingsvermogen, de veerkracht en het collectieve leervermogen van het Brusselse welzijns- en gezondheidssysteem te versterken.

Het bestuur van Brusano is minder gebaseerd op een hiërarchische structuur dan op een logica van georganiseerde samenwerking, waarbij kennis, behoeften en verantwoordelijkheden tussen de betrokkenen worden uitgewisseld om zo oplossingen te ontwikkelen die samenhangender en duurzamer zijn voor de professionals en beter aansluiten bij de behoeften van de bevolking.

Werkingenlogica: circulair bestuur

BESTUUR VAN BRUSANO

Complementariteit tussen twee dimensies

- Wettelijk bestuur biedt een kader, stabiliteit en verantwoordelijkheid.
- Participatief bestuur zorgt voor de behoeften uit de praktijk, collectieve kennis en aanpassingsvermogen.
- Doordat ze elkaar aanvullen, is een meer samenhangende, legitieme coördinatie mogelijk die verankerd is in de Brusselse realiteit.

Financiën

Financiering

Definancieringvandeopdrachtenvande vzwverlooptviasubsidiëringsbesluiten of overeenkomsten met de subsidiërende overheid. De subsidies van de GGC kunnen worden geraadpleegd op <https://openbudgets.be.brussels/nl/home>.

Financiële controle

Overeenkomstig artikel 25.2 van de statuten voert een bedrijfsrevisor (SRL DGST & Partners) een jaarlijkse controle van de rekeningen uit. Na zijn controle heeft die revisor een verklaring zonder voorbehoud afgegeven waarin staat dat de jaarrekening voor het jaar afgesloten op 31 december 2025 een getrouw beeld geeft van het vermogen en de financiële situatie van de vereniging.

Gebruik van de subsidies

In 2025 besteedde Brusano 79,83% van de uitgaven aan personeelskosten, waarvan 11,79% aan activiteiten- en werkingskosten. De resterende 8,38% ging naar dienstverleners op het veld: betalingen van prestaties (P3, casemanagement, overlegorganisatoren) en vergoedingen voor de deelname aan de praktijkgemeenschappen.

Verdeling van de uitgaven 2025

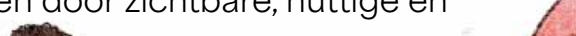
CHARGE	DÉPENSES	%
 FRAIS DE PERSONNEL	4.473.119,41 €	79,83 %
 PRESTATIONS P3	427.704,73 €	7,63 %
 FRAIS DE FONCTIONNEMENT	392.769,07 €	7,01 %
 FRAIS D'ACTIVITÉ	267.601,11 €	4,78 %
 DEFRAIEMENT PRESTATAIRES (CDP/CAB)	41.859,85 €	0,75 %
 AUTRES	252,55 €	0,00 %
 TOTAL	5.603.306,72 €	100,00 %

Verdeling van de ontvangsten 2025

PRODUITS	RECETTES	%
 COCOM (Bassins et Région)	4.751.283,96 €	86,21 %
 FACTURATION P3	511.996,36 €	9,29 %
 PROGRAMME PÉRINATALITÉ	217.235,67 €	3,94 %
 AUTRES	30.774,74 €	0,56 %
 TOTAL	5.511.290,73 €	100,00 %

Het vertrouwen consolideren, de rol van het mesoniveau en de complementariteit met de andere niveaus stabiliseren en versterken

In deze context is de noodzaak van coördinatie duidelijk, maar die kan niet bestaan zonder één essentiële voorwaarde: vertrouwen. Vertrouwen van de actoren in de meerwaarde van het mesoniveau, vertrouwen van de teams in de relevantie van hun rol, en een geleidelijk opgebouwd vertrouwen door zichtbare, nuttige en gedeelde resultaten.

Blijven informeren, de actielogica versterken en de resultaten zichtbaar maken

Participatief bestuur versterken als hefboom voor legitimiteit

Het in 2025 ingevoerde participatieve bestuur vormt een fundamentele verworvenheid. Dat moet nu worden geconsolideerd en gestabiliseerd om ervoor te zorgen dat de prioriteiten blijven aansluiten bij de dagelijkse praktijk op het terrein. De legitimiteit van het handelen berust namelijk op die voortdurende koppeling tussen het terrein, de analyses en collectieve besluitvorming.

De interne veranderingen voortzetten ten behoeve van een samenhangende, systematische aanpak.

Tot nu toe bleef het gewestelijke actieplan, vanuit een logica van transitie en continuïteit, deels gekenmerkt door acties die waren overgenomen van de vzw's die in Brusano zijn opgegaan. Die fase was nodig om de stabiliteit van het systeem te waarborgen en de oprichting van de zorgzones te begeleiden. Na twee jaar werken in de zorgzones begint er nu een nieuwe fase: het gewestelijke niveau focust zich op zijn eigen taken, in nauwe complementariteit met de teams van de zorgzone.

In 2026 moet de functionele organisatie tussen de teams worden verduidelijkt. Juist door die verduidelijkte complementariteit kan het systeem zijn duidelijkheid, legitimiteit en vermogen om in te spelen op de toenemende uitdagingen in de eerste lijn van de welzijns- en gezondheidszorg versterken.

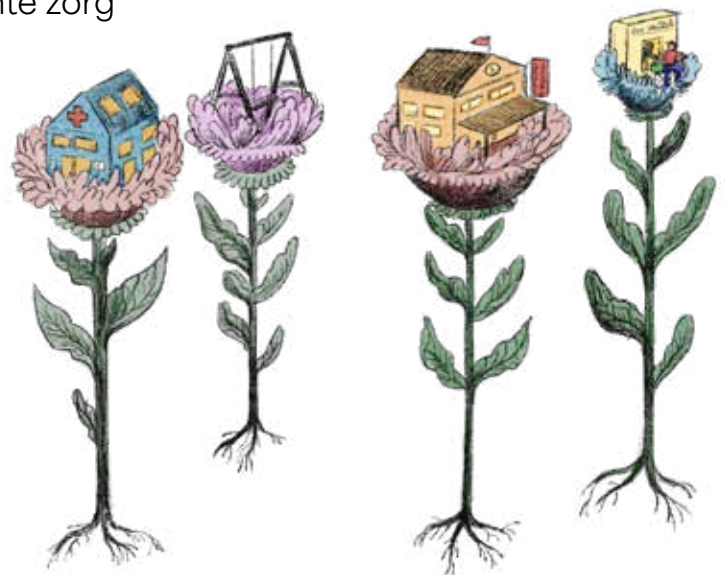
Van preventie en gezondheidsbevordering tot levenseinde

Tegen de achtergrond van toenemende sociale ongelijkheid op gezondheidsgebied en druk op de diensten is preventie een speerpunt. Dat impliceert dat

- vanuit een benadering van proportioneel universalisme, de actiemiddelen worden opgevoerd in de wijken en ten behoeve van doelgroepen die geen toegang hebben tot hulp en zorg;
- meer actoren uit de welzijns- en gezondheidssector worden betrokken bij preventie-initiatieven;
- preventieacties, zoals screening en vaccinatie, worden ontwikkeld en gecoördineerd;
- gemeenschapsgerichte gezondheidsacties worden ondersteund door mensen en gemeenschappen meer slagkracht te geven.

Preventie vormt geen apart onderdeel van de overige opdrachten: het is verweven met alle actieniveaus. Op dezelfde manier moet de integratie van het Platform voor palliatieve zorg in de ondersteuning van de eerstelijnszorg worden gezien als een kans om de palliatieve cultuur binnen de ambulante zorg daadwerkelijk te ontwikkelen, met als doel

- de eerste lijn een sterkere centrale rol te geven bij het eerder signaleren en begeleiden van situaties waarin palliatieve zorg nodig is;
- een bredere en vroegere toegang tot deze zorg te bevorderen;
- de ontwikkeling van wilsverklaringen en procedures van vroegtijdige zorgplanning te ondersteunen;
- de informatievoorziening en het respect voor de keuzes van mensen in de laatste levensfase te verbeteren.

BIJLAGE 1: Balans van het actieplan 2025 – zorgzones

Actie en beschrijving	Deliverables 2025 per zorgzone	Balans en indicatoren	Vooruit-zichten 2026
1. Veranderateliers (VA) Een plek waar informatie wordt gedeeld, mensen elkaar leren kennen en samen creëren, om het werkveld te mobiliseren en het veranderingsproces naar een territoriale organisatie te ondersteunen.	3 ontmoetingen 1 samenvatting per VA	3 veranderateliers per zorgzone in 2025: in februari, juni en oktober. Deelname (over het hele jaar): Zorgzone Noord: 71 deelnemers Zorgzone Noord-Oost: 76 deelnemers Zorgzone Zuid-Oost: 69 deelnemers Zorgzone Zuid: 110 deelnemers Zorgzone Centrum-West: 85 deelnemers De samenvattingen van de VA's staan op de websites van de zorgzones > ACTIES > Veranderateliers	De VA's zullen in 2026 op het gebied van frequentie, inhoud en werkwijze worden aangepast, om beter in te spelen op de uitdagingen van elk zorgzone en de onderlinge samenhang met de andere zones
2. Zorgzone Actieraad (ZAR) Het stuurorgaan voor het actieplan. Definieert de operationele doelstellingen die bijdragen aan de verwezenlijking van de acties.	1 handvest per zorgzone 3 ontmoetingen 1 actieplan 2026	3 ontmoetingen per zorgzone 1 handvest per zorgzone Samenstelling: Zorgzone Noord: 19 leden Zorgzone Noord-Oost: 17 leden Zorgzone Zuid-Oost: 18 leden Zorgzone Zuid: 18 leden Zorgzone Centrum-West: 41 leden Goedkeuring van de actieplannen 2026	Minder zichtbare actoren of sectoren mobiliseren. De groep burgers opstarten.
3.1 Thematisch overleg over geestelijke gezondheid Ruimtes voor alle actoren van de welzijns- en gezondheidssector om de uitdagingen van de zorgzone in verband met geestelijke gezondheid te bespreken. Het TO is bedoeld om de behoeften te monitoren, op de hoogte te blijven van de nieuwste ontwikkelingen en om aanpassingen op het gebied van aanbod en samenwerking in kaart te brengen.	3 ontmoetingen per zorgzone 1 samenvatting per ontmoeting	Ontmoetingen en deelname: Zorgzone Noord: 3 TO's - 54 deelnemers Zorgzone Noord-Oost: 3 TO's - 56 deelnemers Zorgzone Zuid-Oost: 3 TO's - 98 deelnemers Zorgzone Zuid: 3 TO's - 75 deelnemers Zorgzone Centrum-West: 3 TO's - 55 deelnemers De samenvattingen van de TO's van elke zorgzone staan op de websites van de zorgzones > ACTIES > Thematisch overleg Geestelijke gezondheid	In 2026 zullen er in elke zorgzone 3 TO's over geestelijke gezondheidszorg worden georganiseerd
3.2 Thematisch overleg Preventie en Gezondheidsbevordering Ruimtes die openstaan voor alle actoren van de welzijns- en gezondheidssector om de uitdagingen van de zorgzone in verband met preventie en gezondheidsbevordering te bespreken. Het TO is bedoeld om de behoeften te monitoren, op de hoogte te blijven van de nieuwste ontwikkelingen en om aanpassingen op het gebied van aanbod en samenwerking in kaart te brengen.	3 ontmoetingen per zorgzone 1 samenvatting per ontmoeting	Ontmoetingen en deelname: Zorgzone Noord: 3 TO's - 37 deelnemers Zorgzone Noord-Oost: 3 TO's - 36 deelnemers Zorgzone Zuid-Oost: 3 TO's - 47 deelnemers Zorgzone Zuid: 3 TO's - 56 deelnemers Zorgzone Centrum-West: 3 TO's - 48 deelnemers De samenvattingen van de TO's van elke zorgzone staan op de websites van de zorgzones > ACTIES > Thematisch overleg Preventie en gezondheidsbevordering	In 2026 zullen er in elke zorgzone 3 TO's over preventie en gezondheidsbevordering worden georganiseerd

Actie en beschrijving	Deliverables 2025 per zorgzone	Balans en indicatoren	Vooruit- zichten 2026
3.3 Thematisch overleg Verbinding ziekenhuis-ambulante zorg Ruimtes voor alle actoren van de welzijns- en gezondheidssector om de uitdagingen van de zorgzone rond de verbinding tussen ambulante zorg en ziekenhuis te bespreken. Het TO is bedoeld om de behoeften te monitoren, op de hoogte te blijven van de nieuwste ontwikkelingen en om aanpassingen op het gebied van aanbod en samenwerking in kaart te brengen.	3 ontmoetingen per zorgzone 1 samenvatting per ontmoeting	Ontmoetingen en deelname: Zorgzone Noord: 3 TO's - 46 deelnemers Zorgzone Noord-Oost: 2 TO's - 22 deelnemers Zorgzone Zuid-Oost: 3 TO's - 75 deelnemers Zorgzone Zuid: 3 TO's - 54 deelnemers Zorgzone Centrum-West: 3 TO's - 33 deelnemers (+ WG Huiselijk geweld (HG) + Comité 05)	In 2026 zullen er in elke zorgzone 3 TO's over de Verbinding ziekenhuis-ambulante zorg worden georganiseerd
4. Informatiesessies (Brus'Info) Informatiesessies op vraag van welzijns- en gezondheidsteams, ambulante organisaties of andere ondersteunende diensten over de geïntegreerde territoriale welzijns-gezondheidsorganisatie en de prioritaire thema's die in de focussen worden uitgewerkt.	10 sessies	In 2025 hebben de teams van de 5 zorgzones ingespeeld op de verzoeken uit het werkveld via Brus'info-sessies: Zorgzone Noord: 7 sessies Zorgzone Noord-Oost: 4 sessies Zorgzone Zuid-Oost: 3 sessies Zorgzone Zuid: 11 sessies Zorgzone Centrum-West: 13 sessies	De sessies blijven georganiseerd worden op verzoek
5. Inventarisatie van diagnoses De kennis vergroten van de welzijns- en gezondheidsprofessionals in de zorgzone over de kenmerken van de bevolking, de behoeften en het aanbod van welzijns- en gezondheidsvoorzieningen.	1 rapport met kwantitatieve en kwalitatieve lokale diagnoses	Werk uitgevoerd voor 1 zorgzone op basis van een inventarisatie van bestaande diagnoses (31 documenten) met het oog op het online plaatsen ervan op de websites (categorieën, technische haalbaarheid, enz.)	De pagina 'kennis-ontwikkeling' op de websites van de 5 zorgzones wordt in 2026 bijgewerkt om diagnoses, analyses en gegevens over de bevolking of het welzijns- en gezondheidsaanbod ter beschikking te stellen van de professionals.
6. Inventarisatie van opleidingen over bepaalde prioritaire thema's Verbetering van de toegang, op het niveau van de zorgzones, tot opleidingen en ondersteuning over belangrijke thema's.	1 repertorium van ondersteuningsmaatregelen voor professionals op het gebied van geestelijke gezondheid	Zorgzoneoverschrijdende samenwerking om informatie te verzamelen en de meest geschikte technische oplossing te vinden voor een brede beschikbaarheid	De tool zal in het voorjaar van 2026 beschikbaar zijn. Nieuw behandeld thema: preventie en gezondheidsbevordering

Actie en beschrijving	Deliverables 2025 per zorgzone	Balans en indicatoren	Vooruitzichten 2026
7. Helpdesk Een team dat professionals naar de middelen van de zorgzone leidt wanneer ze worden geconfronteerd met problemen bij de begeleiding van begunstigden in complexe situaties.	1 verwijzingslijn per zorgzone die 5d/7 actief is	In totaal 1.143 HD-contacten, waarvan 74,8% via de telefoon en 25,2% via e-mail Gekozen lijn: Zorgzone Noord: 8,4% Zorgzone Noord-Oost: 6,7% Zorgzone Zuid-Oost: 9,5% Zorgzone Zuid: 10,1% Zorgzone Centrum-West: 6% Gewest: 56,9% Onbekend: 2,1% Meer informatie: cf. gewestelijk actieplan (bijlage 2)	Het gebruik van de 5 hulplijnen voor de zorgzones opvolgen en evalueren De zichtbaarheid van het systeem verbeteren en ervoor zorgen dat professionals het beter begrijpen
8. Praktijk-gemeenschappen (PG) Lokale interdisciplinaire en intersectorale groepen van professionals die zich herkennen in de specifieke uitoefening van een ondersteunende functie in de welzijns- en gezondheidszorg.	1 PG per zorgzone	Cyclus 2024-2025: 3 actieve PG's - deelname van januari tot juni 2025: Zorgzone Noord-Oost: 5 vergaderingen, 9 deelnemers (psycholoog, verpleegkundige, kinesitherapeut, gezondheidsbevorderaar, ergotherapeut) Zorgzone Zuid: 5 vergaderingen - 10 deelnemers (verpleegkundige, MW, apotheker) Zorgzone Centrum-West: 5 vergaderingen - 12 deelnemers (verpleegkundige, project-verantwoordelijke, MW, coördinator, psycholoog) InterPG-evenement: 1 ontmoeting - 17 deelnemers Vergaderingen van de moderatoren: 4 Cyclus 2025-2026: 5 actieve PG's - deelname van juli tot december 2026: Zorgzone Noord-Oost: 3 vergaderingen, 6 deelnemers (psycholoog, verpleegkundige, MW, ergotherapeut) Zorgzone Zuid: 2 vergaderingen - 9 deelnemers (verpleegkundige, MW, psycholoog, apotheker, coördinator, bemiddelaar) Zorgzone Zuid-Oost: 3 vergaderingen - 6 deelnemers (MW, HA, verpleegkundigen) Zorgzone Noord: 3 vergaderingen - 8 deelnemers (MW, ergotherapeut, zorgkundige, educator, maatschappelijk werker) Zorgzone Centrum-West: 4 vergaderingen - 12 deelnemers (verpleegkundige, project-verantwoordelijke, MW, juridisch medewerker, ergotherapeut, HA, coördinator, coach voor socioprofessionele integratie) InterPG-evenement: in 2026 Vergaderingen van de moderatoren: 3	Voortzetting van ten minste 1 PG per zorgzone. Denkoefening over de thematische PG's.

Actie en beschrijving	Deliverables 2025 per zorgzone	Balans en indicatoren	Vooruitzichten 2026
9. Opendeurdagen Bijeenkomsten om kennis te maken met de diensten en om de welzijns- en gezondheidsprofessionals van de zorgzone te ontmoeten.	1 evenement per zorgzone. 30 gast-organisaties 100 bezoekers	Er zijn opendeurweken georganiseerd in de 5 zorgzones. Zorgzone Noord: 35 organisaties en 71 bezoekers Zorgzone Noord-Oost: 24 organisaties en 79 bezoekers Zorgzone Zuid-Oost: 34 organisaties en 86 bezoekers Zorgzone Zuid: 49 organisaties en 103 bezoekers Zorgzone Centrum-West: 43 organisaties en 135 bezoekers Elke zorgzone heeft een aparte website voor de opendeurdagen.	Aandachtspunten in 2026: spreiding van de planning over het hele jaar en afstemming van deze weken, die in samenhang met de bestaande initiatieven moet plaatsvinden
10. Ondersteuning voor kwetsbare zwangere vrouwen (perinatale zorg) Opsporing, screening en begeleiding van kwetsbare zwangere vrouwen in de zorgzone (interfederaal plan).	4 informatie- en overlegvergaderingen per zorgzone Een opleiding over de BIB-tool	20 georganiseerde ontmoetingen (4 per zorgzone): Zorgzone Noord: 4 vergaderingen, 44 deelnemers Zorgzone Noord-Oost: 4 vergaderingen, 44 deelnemers Zorgzone Zuid-Oost: 4 vergaderingen, 85 deelnemers Zorgzone Zuid: 4 vergaderingen, 77 deelnemers Zorgzone Centrum-West: 4 vergaderingen, 89 deelnemers Meer informatie: Perinatale zorg: ondersteuning voor zwangere vrouwen, hun kinderen en	De ontmoetingen zullen in de vijf zorgzones worden voortgezet, rekening houdend met de specifieke kenmerken van elke regio (prioriteiten) Aandachtspunt: de betrokkenheid van ziekenhuizen bij de ontwikkelingen en hun samenwerking met de eerstelijnszorg in het kader van de continuïteit van de zorgtrajecten
11. Continuïteit van psychiatrische zorg Conventionering van ziekenhuizen die over psychiatrische bedden beschikken om de continuïteit van ambulante zorg voor patiënten na hun ziekenhuisopname te garanderen (ziekenhuisnormen).	Follow-up van ondertekende overeenkomsten. 2 overlegmomenten ziekenhuis-ambulante zorg per zorgzone (min. mobiele teams, ambassadeur ELP, vertegenwoordigers van ziekenhuizen)	Zorgzone Noord: 2 overeenkomsten ondertekend, 1 vergadering georganiseerd Zorgzone Noord-Oost: 1 ondertekende overeenkomst, geen vergadering Zorgzone Zuid-Oost: 2 overeenkomsten ondertekend, 1 vergadering georganiseerd Zorgzone Zuid: 2 overeenkomsten ondertekend, 2 vergaderingen georganiseerd (waarvan er 1 werd afgelast wegens gebrek aan deelnemers) Zorgzone Centrum-West: 1 ondertekende overeenkomst, individuele ontmoetingen tussen de partners	Voortzetting van de contacten met de ziekenhuisdiensten om nog meer overeenkomsten te sluiten. Organisatie van ontmoetingen in elke zorgzone

Actie en beschrijving	Deliverables 2025 per zorgzone	Balans en indicatoren	Vooruitzichten 2026
12. Binnen zonder kloppen! De capaciteit van het netwerk versterken om alle problemen op te vangen en door te verwijzen waarmee inwoners van het grondgebied worden geconfronteerd, zodat ze toegang krijgen tot de juiste hulp en zorg.	Samenwerkings-modaliteiten vastgesteld; 10 geïnteresseerde organisaties (proefproject)	Alleen zorgzone Noord-Oost heeft deze actie uitgewerkt, via een vergadering met verschillende actoren uit haar regio. Uit de conclusies blijkt dat de actie moet worden herzien. Zorgzone Noord Zorgzone Noord-Oost Zorgzone Zuid-Oost Zorgzone Zuid Zorgzone Centrum-West	Actie moet in 2026 opnieuw worden bekeken
13. Outreach De ondersteuning van professionals en evenementen die de toegang van de bevolking tot rechten, hulp en diensten willen versterken.	1 kadaster van outreach-voorzieningen	Gezien de huidige ontwikkelingen (hervorming van de werkloosheidswetgeving) en de verzoeken die zijn binnengekomen, zullen de teams van de zorgzones vanaf 2026 de organisatie van evenementen van het programma 'Ruimte voor onze rechten' ('Place à nos droits') ondersteunen. De contacten met de sociale coördinaties en de voorbereidingen zijn al in december 2025 van start gegaan	Ondersteuning bij de organisatie van evenementen van het programma 'Ruimte voor onze rechten' (Place à nos droits) in de gemeenten
14. Maandelijks thematische coördinatie inzake gezondheidspreventie (informatie over gezondheidspreventie) De uitwisseling tussen actoren van kennis over preventie	1 netwerk van actoren die zich inzetten voor bewustmaking 1 maandelijks thema dat in een nieuwsbericht op de websites van de zorgzones aan bod komt	12 thema's (1 per maand) werden behandeld in een publicatie waarin informatie is gebundeld over de uitdagingen die bij elk thema horen, de middelen en hulpmiddelen om professionals te ondersteunen en de bewustwording van de begunstigden te bevorderen, evenals de activiteiten die op het terrein worden georganiseerd. Deze 'dossiers' worden op grote schaal verspreid via verschillende kanalen, en de reacties van de actoren zijn positief (maar er zijn geen gegevens over het daadwerkelijke gebruik van het document). Uitdagingen om niet-medische actoren te betrekken bij gezondheidsvraagstukken. Specifieke kenmerken per zorgzone: de activiteiten die in elke regio worden georganiseerd	Beoordeling van de geschiktheid van de format, inhoud en agenda Denkoefening over de eigenlijke coördinatie van de actoren (naast het verspreiden van de pdf)

Actie en beschrijving	Deliverables 2025 per zorgzone	Balans en indicatoren	Vooruitzichten 2026
15. Gemeenschapsacties voor gezondheidspreventie (ontmoetingen rond gezondheidspreventie) Organisatie van collectieve, lokale en terugkerende preventie-initiatieven (die een algemene aanpak combineren met een thematische aanpak).	4 (5) maandelijkse ontmoetingen rond preventie (wijken) per zorgzone 1 verslag (evaluatie en planning)	Plaatsen per zorgzone: Zorgzone Noord: 5 plaatsen (Hunderenveld, Haren, Jette, Versailles (NOH)) Zorgzone Noord-Oost: 5 plaatsen (Everna, Plato, Liedts, Evenepoel, Ten Noey) Zorgzone Zuid-Oost: 4 locaties (Babel'Zin, centrum ARA, De Moderne Woning, Wijkhuis Chambéry) Zorgzone Zuid: 4 plaatsen (Homborch, Bempt, Morichar, Viaduct) Zorgzone Centrum-West: 5 plaatsen (Peterbos, Bizet, Anneessens, Karreveld, Sint-Guido)	Uitbreiding van de werkwijzen en de flexibiliteit in functie van de lokale context, op basis van gemeenschappelijke richtlijnen en volgens een specifieke methodologie voor elke regio
16. Preventieve outreachacties De toegang tot screening en vaccinatie voor kwetsbare groepen vergemakkelijken door een specifiek systeem op te zetten in samenwerking met de actoren die in contact staan met die groepen.	1 doelgroep en een systeem van interventie-ondersteuning voor dringende gezondheidszorg als preventie	Geen uitvoering in 2025	Verduidelijking van de rol van Brusano en van de mogelijkheden voor samenwerking en ondersteuning van de actoren die in contact staan met de doelgroepen

BIJLAGE 2: Balans van het actieplan 2025 – gewestelijke activiteiten

Actie en beschrijving	Deliverables 2025 per zorgzone	Balans en indicatoren	Vooruitzichten 2026
1. Regionale Actieraad Beheersorgaan dat is bedoeld om de verschillende welzijns- en zorgactoren van het gewest daadwerkelijk mee de gewestelijke acties te laten bepalen, uitvoeren en evalueren.	3 ontmoetingen 3 samenvattingen 1 werkings-handvest 1 gewestelijk actieplan	RAR 11/03: 52 deelnemers (22 Brusano) - Samenvatting naar de deelnemers gestuurd RAR 01/07: 51 deelnemers (20 Brusano) - Samenvatting naar de deelnemers gestuurd RAR 18/11: 56 deelnemers (24 Brusano) - Samenvatting naar de deelnemers gestuurd Meer informatie over de RAR en samenvattingen van de ontmoetingen.	Een nieuw RAR-formaat vinden waarmee kan worden beslist over de operationele koers van het regionale actieplan Versterking van de samenwerking tussen RAR en ZAR
2. Focus op bepaalde prioritaire thema's Informatiebrochures over welzijns- en gezondheids-ondersteuning, gericht op de bestaande hulp en ondersteuning, ook beschikbaar als webinars voor professionals.	Bijwerking van de bestaande Focus-nummers Bijwerking van de gerelateerde repertoria 6 webinars/ Focus Live 2 nieuwe Focus-nummers (perinataliteit en financiële toegankelijkheid van gezondheids-zorg voor mensen zonder verplichte ziekte-verzekering)	Alle Focus-pagina's en repertoria bijwerken Versterkte samenwerking met BruZEL om ervoor te zorgen dat het aanbod en de middelen beide gemeenschappen ten goede komen De grafische vorming is aangepast voor een betere leesbaarheid Sterkere verbanden tussen de Focus-nummers Nieuwe Focus-nummers in 2025: Juni: perinatale zorg In ontwikkeling (verschijnt begin 2026): financiële toegankelijkheid - met uitzondering van verplichte ziekteverzekering De Focus-nummers staan op de website van Brusano > PUBLICATIES > Focus 6 Focus Live/webinars: Hulpmiddelen voor een leven thuis en P3 - 14/02: 128 personen Levens einde - 28/03: 140 personen Perinatale zorg - 20/06: 116 personen Geestelijke gezondheid - 26/09: 205 personen Diabetes - 7/11: 114 personen Financiële toegankelijkheid van gezondheidszorg - 12/12: 95 personen	Nieuwe focus in voorbereiding: huisvesting Denkoefening over externe samenwerkingen in het creatieve proces Herschrijving (vorm) met het oog op een harmonisatie van de terminologie en een betere leesbaarheid van de inhoud

Actie en beschrijving	Deliverables 2025 per zorgzone	Balans en indicatoren	Vooruitzichten 2026
3. Brus'Info Informatiesessies op vraag van welzijns- en gezondheidsteams, ambulante organisaties of andere ondersteunende diensten over de geïntegreerde territoriale welzijns- en gezondheidsorganisatie, gewestelijke activiteiten en de prioritaire thema's die in de focussen worden uitgewerkt.	20 sessies	57 Brus'Info	De samenwerking tussen regio's en zorgzones versterken bij het beantwoorden van verzoeken
4. Helpdesk Een oproepnummer voor doorverwijzingshulp per zorgzone, dat is gekoppeld aan het gewestelijke oproepnummer voor doorverwijzingshulp voor complexe situaties, dat elke professional in de welzijns- en gezondheidszorgsector kan gebruiken wanneer hij moeilijkheden ondervindt bij het ondersteunen van een begunstigde.	Actieve verwijzingslijnen 1 interne methodologische gids Ondersteuning, coaching en opleiding van de respondenten 1 rapport op het einde van het jaar	Herziening van de methodologische gids 2 opleidingen voor respondenten: operationeel beheer + luisteren 1143 HD-contacten (74,8% via de telefoon en 25,2% via e-mail) Gekozen lijn: - Zorgzone Noord: 8,4% - Zorgzone Noord-Oost: 6,7% - Zorgzone Zuid-Oost: 9,5% - Zorgzone Zuid: 10,1% - Zorgzone Centrum-West: 6% - Gewest: 56,9% - Onbekend: 2,1% Profielen van de bellers (top 3): 17,8% maatschappelijk werker 12,8% huisarts 6,9% psycholoog Thema's: 22,3% geestelijke gezondheid; 18,1% thuis blijven wonen; 14,9% diabetes; 9% palliatieve zorg	Het gebruik van de 5 hulplijnen voor de zorgzones opvolgen en evalueren De zichtbaarheid van het systeem verbeteren en ervoor zorgen dat professionals het beter begrijpen Intern: interne supervisie opzetten voor de respondenten en de interne ondersteuningstools voor respondenten herstructureren

Actie en beschrijving	Deliverables 2025 per zorgzone	Balans en indicatoren	Vooruitzichten 2026
5. Geïntegreerde verwijzing Samenwerkings-overeenkomsten die de coördinatie verzorgen tussen de systemen voor doorverwijzingshulp voor professionals in de ambulante zorg, door territoriale en thematische verantwoordelijkheden te koppelen	1 overleg	In kaart brengen van telefonische hulplijnen voor welzijns- en gezondheidsprofessionals: > 70 lijnen geïnventariseerd 1 vergadering georganiseerd op 18/09: 30 deelnemers	Voorzetting van het inventariseren van de lijnen, op basis van een specifieke typologie Organisatie van 2 ontmoetingen
6. Kadaster van repertoria Een 'referentie-repertorium' dat de belangrijkste toegangsdeuren aangeeft tot informatie van het type kadaster van interessante hulpmiddelen voor professionals in de ambulante zorg.	1 repertorium	Niet uitgevoerd	De actie vindt in 2026 opnieuw plaats.
7. Geïntegreerd repertorium Bijdragen aan de ontwikkeling van het project Brussels social care van het Observatorium voor Gezondheid en Welzijn van Brussel-Hoofdstad.	1 repertorium	Nauwe en concrete samenwerking in het kader van de activiteiten	Voortzetting van de samenwerking
8. Organisator van klinisch overleg rond welzijn en gezondheid Ontwikkeling van de methode en oprichting van een gewestelijk team om die functie uit te voeren.	Een team van 10 personen Een methode	Moeilijkheid om professionals te vinden die zich hiervoor willen engageren. Project op stand-by door gebrek aan overlegorganisatoren	Analyse van de behoeften op het terrein op vlak van overleg, bestaand aanbod en redenen waarom de tool onvoldoende wordt benut

Actie en beschrijving	Deliverables 2025 per zorgzone	Balans en indicatoren	Vooruitzichten 2026
9. Casemanagement Ontwikkeling van de methode en oprichting van een gewestelijk team om die functie uit te voeren. Wordt geleidelijk uitgerold op het niveau van de zorgzones	Een team van 10 personen Een praktijk-gemeenschap	Team van 5 casemanagers (verpleegkundigen, kinesitherapeut, 2 ergotherapeuten, hulp- en zorgcoördinator) 17 begeleide situaties, waarvan er 9 in 2025 zijn afgerond 29 individuele coachingssessies met de casemanagers (maandelijks) Supervisies (externe supervisor van het Cefem): 09/01, 06/02, 20/03, 08/05, 19/06, 25/09, 23/10, 04/12 Update overeenkomsten 2025 Gebruik en evaluatie van de COMID-tool	De actie zal evolueren in lijn met het interfederale plan voor geïntegreerde zorg (IFP) en in het bijzonder het programma 'kwetsbare doelgroepen'
10. Protocol 3 (P3) Een zorgaanbod om de levenskwaliteit van 60-plussers in complexe situaties te verbeteren en op die manier te vermijden dat ze naar een rust- of verzorgingstehuis moeten worden overgebracht.	450 ingesloten begunstigden 10.000 ergo-therapeutische prestaties 2.300 prestaties van psychologische ondersteuning 5 vergaderingen	Aantal ingesloten begunstigden in 2025 = 447 Totaal aantal begeleide begunstigden in 2025 = 572 Totaal aantal sessies = 13.763 Aantal ergotherapeutische sessies = 11.146 Aantal psychologische sessies = 2.058 Vergaderingen van de zorgverleners: 25/03 (16 deelnemers), 03/06 (18 deelnemers), 09/12 (18 deelnemers) afgelasting van de geplande datum in oktober en vervolgens in november (gelijktijdig evenement van Alzheimer Be en vervolgens een staking) Update overeenkomsten 2025	De actie zal evolueren in lijn met het interfederale plan voor geïntegreerde zorg (IFP) en in het bijzonder het programma 'kwetsbare doelgroepen'
11. Overleg Buurtprojecten Overleg met als doel het delen van ervaringen over de operationele aspecten van innovatieve projecten in de welzijns- en gezondheidssector, op buurtniveau.	4 overleg-momenten	6 gesprekken met actoren uit de wijken 1 nota voor informatievergaring en denkoefening over de OBP met betrekking tot de ontwikkeling van andere activiteiten en de inrichting van zorgzones	De OBP is afgesloten. Het FVP 2026 zal in het teken staan van de wijk.

Actie en beschrijving	Deliverables 2025 per zorgzone	Balans en indicatoren	Vooruitzichten 2026
12. Overleg inclusieve praktijken (OIP) Overleg dat leidt tot het ontstaan van goede praktijken waarmee alle spelers hun toegangsdrempels kunnen verlagen	4 overleg-momenten 4 samenvattingen	Rode draad 2025: Sociaal-juridische hulp en voorlichting OIP 1 (03.04): 15 deelnemers Thema: de mogelijkheden en beperkingen van juridische informatie en de bestaande hulpbronnen op dit gebied. Met bijdragen van Droits Quotidiens en het Atelier des Droits Sociaux. OIP 2 (19.06): 16 deelnemers Thema: knooppunten, samenwerkingsverbanden en goede praktijken op het gebied van juridische informatie, met een bijdrage van een huisarts OIP 3 (13.11): 10 deelnemers Thema: goede praktijken met betrekking tot de non-take-up van rechten en de verdere gezamenlijke uitwerking van het document 'Sociaal-juridische hulpbronnen', Met bijdragen van Recht door Brussel en Bruss'Help	Beoogde rode draad: verslavingen Aandacht voor de diversiteit van de deelnemers en het evenwicht tussen laagdrempelige en generalistische actoren
13. Workshop inclusieve praktijken Onlineworkshops die openstaan voor alle beroepsbeoefenaars in de welzijns- en gezondheidssector die meer kennis en vaardigheden willen verwerven in de omgang met mensen die moeilijkheden ervaren om toegang te krijgen tot hulp en zorg.	4 webinars	In samenwerking met BruZEL. WS 1 (11.03): 75 deelnemers Thema: 'Versterking van de eerstelijnszorg om mensen met een dubbele diagnose (beperking en geestelijke gezondheid) beter te ondersteunen', in samenwerking met Handicap et Santé en Zonneliéd WS 2 (03.06): 56 deelnemers Thema: 'Meer steun voor eenoudergezinnen', in samenwerking met het MIRIAM-project en Stapsteen WS 3 (28.10): 56 deelnemers Thema: 'Meer steun voor sekswerkers', in samenwerking met Espace P en UTSOPI De video's van de workshops staan op de website van Brusano > ACTIES > Sleutels voor een inclusieve zorg.	4 nieuwe webinars, georganiseerd in samenwerking met BruZEL

Actie en beschrijving	Deliverables 2025 per zorgzone	Balans en indicatoren	Vooruitzichten 2026
14. Methodologie van de praktijk-gemeenschappen (PG) Ontwikkeling van praktijk-gemeenschappen (PG): lokale interdisciplinaire en intersectorale groepen van professionals die gespecialiseerd zijn in de uitoefening van een ondersteunende functie in de welzijns- en gezondheidszorg	1 methodologie 1 PG/zorgzone	Organisatie van 1 PG per zorgzone (1 vergadercyclus) PG's geleid door een duo van moderatoren Details zie actieplan voor de zorgzones (bijlage 1)	Voortzetting van ten minste 1 PG per zorgzone. Denkoefening over de thematische PG's. Zichtbaarheid van de PG's en kennisuitwisseling.
15. Diapason-methodologie Bijwerking van de multidisciplinaire en lijnoverschrijdende overlegmethode op grond van concrete prioritaire kwesties die zijn vastgesteld door een werkgroep ziekenhuis-thuiszorg	1 methodologie	Bijwerking methodologische gids met een bijlage over tools. Presentatie van de tool aan de teams van de zorgzones en beschikbaarstelling ervan.	Aanpassing van de methodologie op basis van de feedback over het gebruik in de zorgzones
16a. Maandelijks thematische coördinatie (informatie gezondheids-preventie) Maandelijks informatie over een gezondheidsthema, gericht op het vergroten van de kennis en het mobiliseren van actoren van de welzijns- en gezondheidssector op het gebied van preventie	1 maandelijks thema	12 thema's (1 per maand) werden behandeld in een publicatie waarin informatie is gebundeld over de uitdagingen die bij elk thema horen, de middelen en hulpmiddelen om professionals te ondersteunen en de bewustwording van de begunstigden te bevorderen, evenals de activiteiten die op het terrein worden georganiseerd. Deze 'dossiers' worden op grote schaal verspreid via verschillende kanalen, en de reacties van de actoren zijn positief (maar er zijn geen gegevens over het daadwerkelijke gebruik van het document). Uitdagingen om niet-medische actoren te betrekken bij gezondheidsvraagstukken.	Beoordeling van de geschiktheid van de format, inhoud en agenda Denkoefening over de eigenlijke coördinatie van de actoren (naast het verspreiden van de pdf)

Actie en beschrijving	Deliverables 2025 per zorgzone	Balans en indicatoren	Vooruitzichten 2026
16b. Wijkcampagnes Versterking van preventiecampagnes op het gebied van gezondheid in bepaalde wijken van het Brussels Gewest.	1 proefproject voor darmkanker-screening in 1 zorgzone	1 campagne voor darmkanker-screening in Zorgzone Noord-Oost (maart) met zeer positieve resultaten (gegevens x2) 1 griepvaccinatiecampagne in de 5 zorgzones (november) 1 gewestelijke groep (overheidsinstanties (Vivalis, VGC), gewestelijke actoren (BruPrev, BruZEL), andere relevante actoren voor dit thema (pharmacy.brussels)) om de boodschappen en tools te coördineren	Organisatie van 3 wijkcampagnes in de 5 zorgzones (maart: screening op darmkanker, juni: screening op baarmoederhalskanker, oktober: griepvaccinatie) De eerste richtlijnen vaststellen op het gebied van methodologie (zorgzones en regio)
16c. Ontmoetingen rond gezondheidspreventie Collectieve, lokale en terugkerende acties die in samenwerking met de spelers van de zorgzones worden georganiseerd om de gemeenschapsacties op het gebied van gezondheidspreventie op te voeren.	1 methodologie	Ondersteuning van de medewerkers preventie en gezondheidsbevordering van de zorgzoneteams bij het organiseren van ontmoetingen in hun regio 1 methodologische gids 1 analyse nota Uitbreiding van de regelingen en flexibiliteit, afgestemd op de lokale omstandigheden	De preventie-bijeenkomsten worden per regio georganiseerd, op basis van gemeenschappelijke richtlijnen en volgens een specifieke aanpak voor elke regio
16d. Dringende gezondheidszorg De toegang tot screening en vaccinatie voor doelgroepen die op straat leven of in collectieve of alternatieve huisvesting wonen vergemakkelijken door een specifiek systeem op te zetten in samenwerking met de spelers die in contact staan met die groepen.	1 methodologische nota	Een eenmalige en nog ongestructureerde interventie	Verduidelijking van de rol van Brusano, met name ten opzichte van Vivalis, en van de mogelijkheden voor samenwerking en ondersteuning van actoren die in contact staan met de doelgroepen

Actie en beschrijving	Deliverables 2025 per zorgzone	Balans en indicatoren	Vooruitzichten 2026
17. Ondersteuning bij de uitvoering van het IFP - perinataliteit Actoren uit de Brusselse welzijns- en gezondheidssector informeren over het perinatale programma en de implementatie ervan ondersteunen.	1 uitvoeringsplan 20 gezamenlijk georganiseerde vergaderingen in de zorgzones	Implementatieplan opgesteld en goedgekeurd door de autoriteiten. RAR (11.03 en 1/07): rondetafelgesprek over de perinatale periode 4 ontmoetingen per zorgzone, ofwel 20 georganiseerde ontmoetingen (+ onderwerp dat in sommige VA's aan bod is gekomen): zie de actieplannen van de zorgzones Samenwerking met BIB in het kader van het programma 'De eerste 1000 dagen'	Het gewestelijke team zal de teams van de verschillende zorgzones blijven ondersteunen. Aandachtspunt: de betrokkenheid van ziekenhuizen bij de ontwikkelingen en hun samenwerking met de eerstelijnszorg in het kader van de continuïteit van de zorgtrajecten
18. Forum Veelbelovende praktijken Overleg op gewestelijk niveau tussen professionals uit de welzijns- en gezondheidssector die geïnteresseerd zijn in de ontwikkeling van interdisciplinaire en inter-organisatorische samenwerkingspraktijken om samen de strategische en operationele richtsnoeren voor bepaalde veelbelovende praktijken vast te leggen.	1 evenement 100 personen ingeschreven 1 samenvatting	28 januari 2025 Onderwerp: Hulp- en verwijzingslijnen voor welzijns- en gezondheidsprofessionals 4 plenaire presentaties: Medimmigrant, BrAP, Centrum voor schuldbemiddeling, Brusano 4 gespreksworkshops 162 inschrijvingen, 137 deelnemers 1 samenvatting Link naar de publicatie	Thematiek 2026: Initiatieven om non-take-up van diensten tegen te gaan
19. WG Gegevens Gewestelijke groep die mensen samenbrengt die kennis produceren en doorgeven. Heeft als doel richting te geven aan activiteiten die op gewestelijk niveau en in de 5 zorgzones worden ontwikkeld.	3 vergaderingen 3 gekozen thema's 1 dossier per zorgzone	Vergaderingen: 27/01 (10 deelnemers), 15/05 (6 deelnemers), 24/09 (10 deelnemers) 1 werkingshandvest 2 literatuuroverzichten: Wat de wetenschappelijke literatuur zegt over voedselonzekerheid en de link met welzijn-gezondheid Wat de wetenschappelijke literatuur zegt over... sociaal isolement in verband met welzijns- en gezondheidszorg	Voorzetting van het literatuuronderzoek met betrekking tot thema's waar de teams van de regio's om hebben gevraagd, met name huisvesting

Actie en beschrijving	Deliverables 2025 per zorgzone	Balans en indicatoren	Vooruitzichten 2026
20. WG Methoden & participatie Gewestelijke groep die vertegenwoordigers van gebruikers/ begunstigden/ mantelzorgers, ziekenfondsen en gezondheidsbevordering samenbrengt. Heeft als doel interventiemethoden voor te stellen.	3 vergaderingen 1 methodologie voor de participatie van begunstigden/ inwoners Aanbevelingen voor ontmoetingen rond preventie	Vergaderingen: 23/01 (5 deeln.), 11/09 (6 deeln.) Werk rond burgerparticipatie in operationele stuurorganen en participatief bestuur (ZAR) en over het bereiken van bepaalde groepen die buiten het systeem vallen, in het bijzonder via ontmoetingen rond gezondheidspreventie	Verduidelijking van de werking van de WG
21. Zinneke Halfjaarlijks thematisch tijdschrift over de verandering van de welzijns- en gezondheidsorganisatie in Brussel.	2 nummers	Publicatie van 2 nummers: Zinneke nr. 3: voorjaar 2025 Studies: Stand van zaken op het gebied van palliatieve zorg/ Gezondheidsgeletterdheid binnen organisaties/Energiearmoede/ Straatjongeren/Digitalisering van openbare diensten Projecten: Burgerinitiatieven (Cultureghem)/Maison de Naissance et de Mourance (Geboortehuis en Huis van het Levenseinde) van Pass-Âges/Begeleiding/vroege kinderjaren (Le petit vélo jaune) Ontmoetingsplaats/Sociaal isolement (Circuit) Ontcijfering: De buurt, de basis van de nieuwe welzijns- en gezondheidsorganisatie Getuigenis: Les Habitant·e·s des images Tools: 11 diverse tools Zinneke#4: najaar 2025 Studies: Voorbereiding op de volgende gezondheids crisis, Gebruik van het dienstenaanbod door nieuwkomers, Verslavingen: ontwikkeling van het gebruik Projecten: LGBTQIA+-doelgroepen (MACS, Les Grands Carmes), Digitale inclusie (openbaar informaticus), Lobby (Groene zorg), Sociale landbouw (Nos oignons) Ontcijfering: De zorgzones Getuigenis: Het onzichtbare onder woorden brengen (brieven uit de gevangenis) Tools: ZIPSTER; Adressenlijst van verenigingen (LUSS); ResoKit; Gids voor een gendergericht databeleid in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest; éCo-Santé; Gids Drinkwaterfonteintjes en gratis toiletten; Nuances; discriminatie in gezondheidszorg; Prostitutie en toegang tot rechten	In 2026 zullen 2 nummers verschijnen. Er wordt extra aandacht besteed aan de aantrekkelijkheid en de leesbaarheid van het tijdschrift. Voor elk nummer worden originele illustraties gemaakt.

BIJLAGE 3: Balans van het actieplan 2025 – Platform voor palliatieve zorg

Actie en beschrijving	Deliverables 2025 per zorgzone	Balans en indicatoren	Vooruitzichten 2026
1. Inventarisatie van opleidingen rond palliatieve zorg Communicatiekanalen voor welzijns- en gezondheidsprofessionals om kennis te ontwikkelen en de toegang tot het opleidingsaanbod rond levenseindebegeleiding te verbeteren.	1 bijgewerkt opleidings-repertorium	Update	Keuze van het formaat voor een brede en gemakkelijke verspreiding onder professionals in de welzijns- en gezondheidszorg.
2. Psychologische ondersteuning voor situaties rond het levenseinde Individuele psychologische ondersteuning (PEC) + praatgroepen voor gezondheidsprofessionals voor complexe en problematische levenseindesituaties, in samenwerking met tweedelijns palliatieve zorgteams	30 individuele begeleidingen 5 groepsbegeleidingen	95 individuele begeleidingen 345 bezoeken 35 afspraken geannuleerd door de begeleide personen 4 groepsbegeleidingen	De samenwerking versterken met de 4 tweedelijns teams voor palliatieve zorg die actief zijn in het Brussels Gewest. Evenals met eerstelijnspsychologen of andere bestaande voorzieningen
3. Vrijwilligers in de palliatieve zorg Basisopleiding en bijscholing voor vrijwilligers in de palliatieve zorg en werkgroepen (voor vrijwilligers en verantwoordelijken) + motivatiegesprekken met opleidingskandidaten	2 opleidings-sessies (voorjaar en najaar) 1 werkgroep met de verantwoordelijken voor de vrijwilligers 1 werkgroep met de vrijwilligers	35 motivatiegesprekken 28 opgeleide vrijwilligers (2 volledige sessies) 2 groepen vrijwillige coördinatoren (5 en 4 deelnemers) 1 groep vrijwilligers (9 deelnemers)	Behoud van twee jaarlijkse sessies voor de basisopleiding Ontwikkeling van bijscholing in de vorm van 1 ochtendsessie

Actie en beschrijving	Deliverables 2025 per zorgzone	Balans en indicatoren	Vooruitzichten 2026
4. Palliatieve cultuur in RH-RVT Overeenkomst palliatieve zorg en ondersteuning voor verantwoordelijken voor palliatieve cultuur in RVT's en ROB's	20 overeenkomsten 1 referentiegroep voor de palliatievezorgcultuur in de RH's/RVT's per zorgzone	27 overeenkomsten ondertekend WG's van referentiepersonen voor palliatieve zorg in RVT's en ROB's, georganiseerd in de 5 zorgzones (Noord en Noordoost samen): in totaal 80 deelnemers, als volgt verdeeld 20/03: Zuidoost (7) 27/03: Centrum-West (10) 15/05: Noord/Noordoost (16) 22/05: Zuid (8) 06/10: Centrum-West (15) 13/10: Zuidoost (8) 04/11: Noord/Noordoost (9) 25/11: Zuid (7)	Voortzetting van 2 WG's per zorgzone in 2026 Versterking van de betrokkenheid van de referentiepersonen bij de WG's binnen elke zorgzone Versterking van de banden met de actoren van de welzijns- en gezondheidssector in de zorgzones en de bestaande voorzieningen
5. Studiedag Organisatie van een studiedag voor een multidisciplinair publiek om het te sensibiliseren omtrent de palliatieve zorgcultuur en goede praktijken te verspreiden voor alle welzijns- en gezondheidsprofessionals die te maken hebben met vragen rond het levenseinde.	1 evenement 70 personen ingeschreven 1 samenvatting	Evenement gepland op 20/01/2026: 'Reflectieochtend voor professionals: Het thema levenseinde bespreekbaar maken in de beroepen van de welzijns- en gezondheidssector'	Lessen trekken uit de ochtend met betrekking tot de activiteiten van het platform, de prioriteiten, de organisatie van een nieuw evenement, enz.
6. Kairos Publicatie van een tijdschrift om professionals te informeren over palliatieve zorg en het levenseinde.	1 nummer	Grondige herziening van het tijdschrift, zodat de inhoud meer bijdraagt aan de verspreiding van de palliatievezorgcultuur en gericht is op meer algemene welzijns- en gezondheidsspelers, terwijl het 'gespecialiseerde' lezerspubliek behouden blijft.	Publicatie in het voorjaar van 2026.
7. Informatiesessies (Brus'info) Informatiesessies op vraag van welzijns- en gezondheidsteams, ambulante organisaties zoals RH's/RVT's of andere ondersteunende diensten over palliatieve zorg, levenseinde en euthanasie.	20 sessies	10 sessies	De samenwerking met de zorgzone-teams versterken om het thema 'levenseinde' te koppelen aan andere thema's

Actie en beschrijving	Deliverables 2025 per zorgzone	Balans en indicatoren	Vooruitzichten 2026
8. Verspreiding van de vragen rond levenseinde in de zorgzones Bewustwording creëren en de integratie van vragen rond het levenseinde in de praktijk van de professionals uit de welzijns- en gezondheidssector in de zorgzones bevorderen.	2 ontmoetingen per zorgzone.	Interventie of activiteit rond het levenseinde in de Veranderateliers: Zuid (3 juni), Centraal-West (11 juni en 6 november), Zuidoost (17 juni), Noordoost (7 oktober)	Keuze van het formaat voor een brede en gemakkelijke verspreiding onder professionals in de welzijns- en gezondheidszorg.
9. Palliatieve cel Proefproject om de oprichting van palliatieve cellen in de RVT's te ondersteunen	1 RVT	Identificatie van de RVT's Workshops ter ondersteuning van de oprichting van de palliatieve cel en het opstellen van een actieplan met betrekking tot het levenseinde	Lessen trekken en tweede proefproject met een tweede RVT

Lijst van de leden en bestuurders

Naam	Voornaam	Referentiegroep	Bestuurs- orgaan	Algemene vergadering
d'Otreppe	Pascaline	Vertegenwoordigers van de sector van welzijns- en gezondheidsverenigingen (ontslagname 21/08/2025)	X	X
dwe Cartier	Thomas	Vertegenwoordigers van de sector van vrije en onafhankelijke beroepen die actief zijn in de welzijnssector en de gezondheidszorg		X
Dermine	Annick	Vertegenwoordigers van de sector van welzijns- en gezondheidsverenigingen	X	X
Erpicum	Laurent	Vertegenwoordigers van de sector van vrije en onafhankelijke beroepen die actief zijn in de welzijnssector en de gezondheidszorg	X	X
Herzeel	Ann	Vertegenwoordigers van de sector van vrije en onafhankelijke beroepen die actief zijn in de welzijnssector en de gezondheidszorg	X	X
Kesteloot	Julie	Vertegenwoordigers van de sector van welzijns- en gezondheidsverenigingen	X	X
Mertens	Kelly	Vertegenwoordigers van de ziekenhuizen	X	X
Perl	François	Vertegenwoordigers van ziekenfondsen en gebruikersvertegenwoordigers	X	X
Prade	Amandine	Vertegenwoordigers van ziekenfondsen en gebruikersvertegenwoordigers	X	X
Scheid	Xavier	Anderen, leden met vaardigheden voor het goede beheer van de vzw	X	X
Seddouk	Sofia	Vertegenwoordigers van ziekenfondsen en gebruikersvertegenwoordigers	X	X
Theben	Béatrice	Vertegenwoordigers van de sector van vrije en onafhankelijke beroepen die actief zijn in de welzijnssector en de gezondheidszorg	X	X
Van Vooren	Jean-Paul	Anderen, leden met vaardigheden voor het goede beheer van de vzw	X	X
Willaert	Alain	Vertegenwoordigers van de sector van welzijns- en gezondheidsverenigingen		X